

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25
Apkelbimų kainų klausit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co.

Represents over 9,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising rates on application
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 4

Telephone:
So. Boston 506-M.

SO. BOSTON, MASS. SAUSIO-JAN. 23 D., 1924 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston 506-M.

Metai XIX

Anglų buržuazijos valdžia pasitraukia.

DARBININKAI UŽIMA JOS VIETĄ.

Karalius jau pakvietė Darbo Partijos vadą, kad sudarytų kabinetą.

Sį penedėlį Anglijoje įvyko didelis istorinis perversmas. Susirinkęs naujas parlamentas pareiškė buržuazinei valdžiai nepasitikejimą, duodamas progos darbininkams paimti valstybės valdą ir savo rankas.

Gavęs parlamento nepasitikėjimą, ministrų kabinetas su Baldwinu priešakyje šį tarninką iškėlė karaliui savo rezignaciją, ir karalius tuojau pakvietė Darbo Partijos vadą, socialistą McDonaldą, kad tas sudarytų naują ministrų kabinetą. Darbininkų vadas pakvietimą priėmė.

Dabar netik Anglija, bet ir visas pasaulis susidomėjęs laukia pasirodant pirmos darbininkų valdžios Anglijos istorijoje. Juo labiau šiuo įvykiu visi domėjasi, kad Anglijos darbininkams tenka imti valdžią ir savo rankas kaip tik tuo laiku, kuomet visoj šalyje pramonė pairus, tūkstančiai žmonių vaikščioja be darbo, pinigų kursas kas dieną smunka vis žemyn, ir prie to visa da įsidėjo generalis geležinkelio streikas. Šiokišiose apylostose darbininkų valdžiai bus sunku valstybę tvarkyti, o juo labiau, kad stabusis kapitalas visuomet trukdys jos darbą. Dėlto ir žiuri visos pasaulis i Anglijos darbininkus, kokių jie imsis žingsnių, kad nesuklupus.

RADO PRAPUOLUSIOS MOTERISKĖS KAULUS.

Bangor, Me. — Apie 10 metų atgal iš Steuben kaimelio prapuolė moteris vardu Gleason Pinkham. Kaimynai negalėjo suprasti, kur ji būtų galėjusi dingti. Ir tik šiomis dienomis misterija išsiaiškino. Apie 150 jardų nuo kaimelio mokyklos buvo atrasti pabėgusios kaulai tarpe krūmų. Spėjama, kad tai bus groblas tos pačios moteriškės.

KUNIGAS ATMETA 10 DIEVO PRISAKYMŲ.

Teologijos daktaras Harris E. Kirk iš Baltimorės savo paskaitoj jaunųjų moterų suvažiavime Northfielde, netoli Bostono, pareiškė, kad 10 Dievo prisakymų yra žydu pranašo Maiziaus parašyti, su krikščionybė nieko bendra neturi, todėl krikščionių bažnyčioje jie neprivalo būti mokinami.

LONDONE IŠDEGĖ DOKAL.

Londone išdegė apie ketvirtadalis mylios prieplaukos. Nuostoliai siekia \$1,000,000.

BURDINGIERIUS "UŽBURĖ" SAVO GASPADINĖ.

Iš Clevelando laikraščio mums prisiūsta iškarpa, kur aprašomas šitoks atsitikimas. Pas vieną vengrą našlį tenai buvo burdingierius. Jis įsimylėjo jį ir kalbino ją vesti. Moteris jį atmetė, tuomet jis ją apkulė ir nutraukęs nuo jos pirštą pūtimui šlubinį žiedą, nukalė iš jo kryžių ir tą kryžių paskui prikėlė prie lentos su 12 vinim, tardamas prakeikimo žodį su kiekvienu plaktuko sudavimu. Šitoks burtas pas vengrus esąs labai bausis, todėl šita moteris atėjo nusigandusi i policijos nuovadą ir verkdamą pradėjo prašyti, kad policija tą jos burdingierių pašauktų ir lieptų jam savo prakeikimą atšaukti, nes kitaip ji bijosi, kad jai neatsitiktų kas blogo. Policija išleido varantą tam vyrui areštuoti, tik ne dėl to "burto", o dėl pagadinimo moteriškės žiedo.

FRANCUZAI APSKELBĖ ANGLAMS BLOKADĄ.

Londono žiniomis, francuzai paskelbė anglų okupuotos srities blokadą Vokietijoje. Ka tas reiškia, da nežinia. Londono "Times" reiškia didelio nusistebėjimo, kad prieš savo aliantus francuzai daro šitokių žingsnių.

Baisi žmogžudystė.

GIRTAS KRUŠAS SUKALDĖ PAČIAI GALVĄ.

Kruvina tragedija sujudino visą Scrantono apylinkę.

Petras Krušas.

Salia Scrantono, Olyphant miestoje, atsitiko baisi šeimos tragedija. Petras Krušas, kuris per dvi savaites be paliovos gėrė mūšalą, per rusų Kalėdas 7 sausio išėjo iš proto ir pradėjo mušti savo žmoną. Kad moteris nepabėgtų, jis pirmą užsirašino duris, paskui paėmė gumine paipą ir pradėjo mušti. Moteris buvo jau atsigulus ir matomai užmi-

gus ant antrų lubų, kur randasi juodvieji miegamas kambarys. Iš netyčių pasiutusio vyro užklupta ir skaudžiai nušauta, ji šoko iš lovos nusigandusi ir šaukdamą pagalbos nubėgo žemyn. Ji puolė prie durų, bet tos buvo užrakintos ir raktas pas vyrą kišenėje. Ji puolė kiton namo pusėn, bet paskui ją visur vijosi vyras ir vis mušė. Ant galo jis sugriebė bėdyklo (pikio) kotą ir režė jai per galvą, perskeldamas kauką. Moteris tuomet krito be žado.

Kada pribuvo policija, moteris buvo jau nebegyva. Jos galva buvo plačiai perskelta, kunas visas sudaužytas ir sudraskytas, vienas šonas ir ranka sudeginta, nes moteris matomai buvo narversta ant karšto pečiaus. Kraujais buvo aptaškyti visi laiptai, grindys, sienos ir net katinas buvo kruvinas. Pats Krušas buvo namie ir išrodė labai neramus. Iš pradžių jis pasiskelė policijai esąs nekaltas, bet suimtas vėliaus prisipažino, kad jis savo žmoną užmušė. Jis dabar teisinasi, kad buvęs girtas ir nežinojęs ką daręs.

Valdžia laiko jį be kaučios kaipio pirmo laipsnio žmogžudį. Palikę be motinos penki vaikučiai buvo paimti i beturčių prieglaudą.

Ant šito "Keleivio" puslapio yra įdėti Petro Krušo ir jo vaikučių paveikslai. Tai yra mūšalino aukos.

Rusijos premjeras Leninas mirė.

MEKSIKOS SUKILĖLIAI APSKELBĖ BLOKADĄ

Pereitą savaitę Meksikos sukilėliai apskelbė Tampicos uosto blokadą ir pasakė, kad jie nieko tenai neįleis, ir nieko neišleis. Šito aktyvaudoje Suvienujų Valstijų prezidentas Coolidge tuojau sušaukė savo kabineto posėdį ir svarstė, kaip i tokią blokadą reaguoti. Amerika veda su Meksikos rotais plačią prekybą, todėl tokia blokada jai yra kenksminga. Ką prezidentas su savo ministrais nutarė, kol kas nežinoma, gana tik to, kad po tos konferencijos tuojau i Tampico uostą išplaukė Amerikos skraiduolis (greitasis karo laivas) "Richmond", o kiti karo laivai skubina tenai nuo Panamos Kanalo. Sukilėlių vadui de la Huertai buvę pranešta, kad Amerika jo blokados nepaisys ir įspėja jį, kad jis nedrįstų daryti Amerikos prekybai jokių trukdymų.

ALASKOJ ŽEMĖ DREBA.

Iš Alaskos atėjo žinių, kad Belkovskio vulkano apylinkėse tenai drebėjo žemė, o ant Pavlovo vulkano įvyko didelis sproginas ir nuplėšė visą pietinę kalno dalį. Po tam iš to vulkano pradėjo rukti tiršti dumai. Bijodamiesi nelaimės, žmonės palieka savo namus ir bėga toliau nuo ugnikalnio.

RUSIJOJ PASIRODĖ MARAS.

Maskvos žiniomis, Astrachanės gubernijoje pasirodė maras, žmonių vadinamas "juodąja plega", nuo kurios netik žmonės miršta, bet ir "miškai džiūsta". Šita pavietrė paprastai siaučia Azijoje, kur tamsūs žmonės labai nešvariai gyvena.

NORVEGIJA ŽADA ATŠAUKTI BLAIVYBĘ

Londone gauta žinių, kad Norvegijos valdžia pataria parlamentui atšaukti blaivybės įstatymą, nes valstybė reikia pinigų, o mokesčiai ant svaiginamų gėrimų jai gali duoti 36,000,000 kronerių. 1924-1925 metų biudžetas numato 601,381,000 kronerių valdžios išlaidų.

DATO UŽMUŠĖJAI PALEISTI IŠ KALĖJIMO.

Madrido žiniomis, tenai tapo paleisti iš kalėjimo Luis Nicolau ir Pedro Mateo, kuriėdu 1921 metų pavasarį užmušė Ispanijos ministrų pirmininką Dato. Jis buvo nušautas grįžtant iš parlamento namo.

SUKILĖLIŲ VADAI PAPOULĖ UŽ GROTŲ.

San Antonio mieste, Meksiko pasienyje, Suvienujų Valstijų valdžios agentai suėmė du Meksikos sukilėlių vadų, Vizcarrą ir Villaseñorą.

TROCKIS PASITRAUKIA IŠ TARNYBOS.

Komunistų partijos narių skaičius eina mažyn.

Sį penedėlį Maskvoje mirė Mikalojus Leninas, sovietų Rusijos galva. Jisai persiskyrė su šiuo pasauliu 21 sausio, 5:50 valandą po pietų, bet šita žinia laikyta per kelias valandas slaptėbė, nes bijotasi, kad ji gali per daug nugązinti Rusiją.

Apie tai praneša iš Maskvos Associated Press, žinoma kaipio ištikimiausia žinių agentūra visam pasaulyje.

Taigi sovietų Rusija neteko stipriausio žmogaus ir vado. Sakoma, kad Rusijos liaudies buvo ištikinus i jį kaip i šventą ir nepavarduotiną žmogų. Kas dabar užims jo vietą, sunku pasakyti. Kada Leninas andai buvo sunkiai susirgęs ir pasitraukęs iš valdžios, tai jo vieton buvo pastatyti trys žmonės. Taigi galimas daiktas, kad jo vietą i dabar užims toks nors triumviratas. Bet kaip tas atsilieps ant Rusijos liaudies, kuri žydu komisarams neturi pasitikėjimo, tai teks dar pamatyti.

TROCKIS ATSIŠAKĖS NUO VISŲ TARNYBŲ.

Iš Berlio pranešama, kad socialistų rateliuose tenai gauta žinių, buk Trockis atsisakęs nuo visų savo tarnybų sovietų Rusijoje. Laikiniai jo vietą karo komisariate užėmęs Leo Kamenėvas, bet vėliaus raudonosios armijos vadu esąs numatomas gen. Budennyi. Šita žinia tečiaus nėra patvirtinta.

KOMUNISTŲ PARTIJA RUSIJOJ EINA MAŽYN.

Šiomis dienomis Maskvoje yra Rusijos komunistų partijos suvažiavimas. Iš raportų paaiškėjo, kad 1 lapkričio 1923 metų partijos skaičius, paėmus kartu visus narius ir kandidatus, siekė 434,409. Tai reiškia, kad i metus laiko komunistų partija sumažėjo nariais ant 4 nuosimčių.

LENKIJA LEIDŽIA NAUJUS PINIGUS.

Lenkija seka Lietuvos pavyzdžiui: įveda naujus pinigus, kurie bus paremti uksu ir svetima valiuta, uždeta emisijos bankas, lygiai taip, kaip Lietuvoje. Nauji Lenkijos pinigai vadinis "zlotais" (auksiniais), kurių vertė bus, rodos, lygi Francijos frankams. Ministrų kabinetas šita sumanymą jau užgyrė, ir kaip tik prezidentas jį patvirtins, uoj bus steigiamas emisijos bankas pinigams leisti. Pamatinis banko kapitalas bus 100,000,000 auksinų, tai yra, tiek vertės i tą banką bus sudėta aukso ir kitų valstybių pinigų.

Penki nelaimingi Krušų vaikai, kurių motiną užmušė girtas tėvas. Skaitant iš kairės i dešinę, vaikų vardai seka: Tadukas, 2 metų amžiaus; Irena, šešių metų; Katriukė (kedėj) 1 metų; Olga, 8 metų; Onutė 4 metų amžiaus.

NORI ATSIŠKIRTI NUO MIRUSIO VYRO.

Tula Jessie Helen Northrop įnešė Hartfordo teismą bylą, reikalaujama atsisakyrimo, nuo savo vyro, kuris apleidęs ją keli metai atgal ir ji neturinti apie jį jokių žinių. Tyrinėjimas parodė, kad keturi metai atgal jos vyras mirė Waterburyje nuo influenzos.

PLEBISCITAS NUSTATYS GRAIKIJOS VALDŽIĄ.

Ar Graikija turi tapti respublika, ar pasilikti monarchija, tai bus nuspręsta plebiscito keliu, tai yra, patį žmonės turės šitą klausimą nubalsuoti. Tokį pareiškimą padarė premjeras Venizelos.

SERIFAS SUŠAUDĖ SAVO PAČIĄ.

Wallingford, Vt. — Vietos šerifas Leonard buvo atirasas čia anadien persautas savo namuose, o netoli jo gulėjo jo pati, taip pat persauta; ant grindų gulėjo šerifo revolveris. Tarp šerifo ir jo pačios senai buvo nesutikimų, todėl manoma, kad pirmą moteris šovė vyrą, o paskui jis atėmęs iš jos revolverį šovė i ją.

SUDEGĖ 3 VAIKAI.

Netoli Charlestono, West Virginijoje, pereitą nedėlidę sudegė trys Stonų vaikai, vienas dviejų, antras keturių, trečias šešių metų amžiaus. Tėvai abudu buvo išvažiavę, ir kada vakare sugrįžo, namai buvo jau sudegę kartu su vaikais.

LIETUVŲ STINGA ANTIKLERIKALINĖS LITERATūros.

Augant Lietuvoje klerikalizmo smėklai, auga ir kova su ju. "Socialdemokratė" jau skaitome sumanytą steigti laisvamųjų sąjungą. "Ziežirba" gi jaunimas raginamas platinti laisvamanišką turinio literatūrą, nes —

"Kol nepergalesim klerikalizmą, kurs taip giliai pas mus įleidė šaknis, tol negalėsime tinkamai išvystyti kovos ir dėl ekonominių siekių. Todėl negali išeiti nei vienas "Ziežirbos" numeris, kuris nepaliesų tikybinių klausimų".

Tuli mano, kad kova su klerikalizmu galima palikti liberalams. Bet socialdemokratinio jaunimo organas "Ziežirba" yra kitokios nuomonės. Ji sako:

"Niekam nepaslapstis, kad klerikaliniai prietariai daugiausia temdina sąmonę. Tuo labiau Lietuvoje, kur kunigai yra pagriebę savo tinkian didelę dalį tamsios visuomenės. Tam tikslui pristigę įvairių "šventųjų" organizacijų. Ju tarpe ir jaunimo sąjunga "Pavasaris". Tai jų įrankis išnaudoti tamsią minią. Mes, socialdemokratinis jaunimas, privačiom darviti viską ką tik galime, kad kuodaugiau siaurinti darbininkų paliuosavus iš juodojo klerikalizmo nagų".

Tam tikslui labai reikalinga antiklerikalinė literatūra, o Lietuvoje tokios literatūros jie neturi. Taigi čia Lietuvos draugams galėtų patarnauti amerikiečiai. Kas turi gerų laisvamaniškų knygų, tegul ne laiko jų po lova ir ant lentynos, bet tegul siunčia Lietuvon savo pažįstamiems ir giminėms.

Gerų antiklerikalinių knygelių galima gauti ir "Keleivio" knygyne. Paimkime tokius leidinius, kaip "Apie Dievą, Velnį, Dangų ir Pragarą" arba "Ar Buvo Visuotinis Tvanas", tai geriausias antidotas prieš klerikalizmo nuodus.

Arba paimkite "Keleivio" Kalendorių 1924 metams, kuris jau baigiamas spausdinti. Tenai telpa talentinga plunksna parašytas veikalas: "Ar yra tikras Dievas?". Kas perskaitys tą veikalą, tas jau kunigų monams nebetikės.

Sitokių raštų amerikiečiai turėtų siųsti Lietuvon kuodaugiau. Geresnės amunicijos kovai su klerikalniais prietariais negali būti.

"SOCIALDEMOKRATAS" IR "ZIEŽIRBA" PADIDINTI.

Pereitą savaitę atėjo iš Lietuvos "Socialdemokratas" ir socialdemokratinio jaunimo organas "Ziežirba". Abudu daro malonų išpuolį, nes abudu gerokai padidinti ir gero turinio, tik keliatas straipsnių yra krikščioniškos cenzūros sudarkyta.

"Ziežirba" iš pradžių ejo priedu prie "Socialdemokrato", bet dabar jau trečias numeris išėjo savistovis. Paskutinis jos numeris išėjo jau 24 puslapių ir rupestingai suredaguotas. Yra jame gražių eilių, straipsnių ir visokių žinių, tik socialistinio jaunimo judėjimo netik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse. Straipsniai visi trumpi, parašyti gyvai, ir tas labai traukia skaitytoją.

Taigi reikia pasveikinti Lietuvos draugus, kad nežūrint klerikalinės reakcijos šėlimo, jie tenai daro tokį žymų progresą.

ROMA VALDO KAUNA.

Kaune sėdi Romos popo agentas, kuris jau nesykj parodė noro kišti savo nosį į vidurinius Lietuvos reikalus, o dabar ir įsakymų pradėjo Lietuvos valdžiai duoti. Valdžia buvo suėmus bauriųjų lenkų propagandistę de Bondy. Kadangi ji katalikė, tai popiežiaus agentas Kaune įsakė Lietuvos valdžiai ją paleisti, ir valdžia tuojais ta išdavikę paleido ir da dvilinka susirietus atspirase. Šito dėlei "Tevynes" korespondentas rašo:

"Akyvaizdoje šitokių įvykių aišku kiekvienam, kad Lietuvą valdo Rymas, nes nei viena save gerbianti ir savo kraštui tarnaujanti valdžia nesutiks jokiam atstovui pavesti savo suverenumo. O mūsų valdžia lenkia galvą prieš kiekvieną patvarkymą iš Rymo, nežiurint, kad tai būtų ir žalingiausias žygis Lietuvos valstybei".

Daug ims laiko ir sunkaus darbo, pakol Lietuvos liaudis susipras ir nusuks Romos slibinui galvą.

LIAUDININKAI KLERIKALAMS NESIPRIEŠINA

"Lietuvos Žinių" 28 gruodžio numeryje telpa ilgas straipsnis apie 1924 metų biudžetą. Biudžetui vadina išlankomą nustatytas planas, parodantis, kiek valdžia galės per metus pinigų surinkti, ir kiek ji galės kokiems reikalams išleisti. Taigi šitokių planų ir Lietuvos krikščionių valdžia dabar buvo padavus Seimui peržiūrėti.

Prie 1924 metų išlaidų šitame biudžete buvo pažymėta 78,350 litų prezidento rūmų pagražinimui, 1,500,000 litų kunigų algų pakėlimui ir t.t. Iš viso išlaidų — 195,476,660 litų.

Socialdemokratai šitą biudžetą aštriai kritikavo ir priešinosi jam. Liaudininkų organas "Lietuvos Žinios" irgi rašo, kad —

"Formaliu žvilgsniu, panašus biudžeto suvedimas yra neleistinas, o podraug begalo nenormalus ir pavojingas apsiereikimas, kurių Seimas, kaip po įstatymdavybės organas, privalėtų vengti".

O vis dėlto kada priėjo prie biudžeto balsavimo, tai tik vieni socialdemokratai ir tautinės mažumos balsavo prieš. Federacininkai visai nebalsoavo; taigi jei liaudininkai būtų balsavę su socialdemokratais, klerikalų planas būtų atmetas. Tą pripažįsta ir "Lietuvos Žinios", kurios sako:

"...pažymėtina, kad jeigu bent kuri nors pastarųjų frakcijų (tai reiškia, liaudininkai arba federacininkai. — "Kel. Red.) būtų irgi prieš balsavę, tai biudžetas 'en bloc' būtų tapęs atmetas".

Bet liaudininkai susilaukė nuo balsavimo, ir tuo būdu klerikalai sudarė savo balsų didžiumą ir biudžetą pravedė.

Taigi kas mano, jog liaudininkai veda su klerikalais kovą, tai tegul šitokius atsitikimus gerai sau į galvą įsideda.

JUOKINGA POLITIKA.

Rašydamos apie tai, kaip Lietuvos Seime buvo svarstomas biudžeto klausimas, "Lietuvos Žinios" 29 gruodžio numeryje sako:

"Nusistatyta pirkti spiritą iš užsienio.

"Blaiybės draugijoms pašalpos skiriama 100,000 litų".

Reiškia, valdžia perka už-

siensyje spiritą, paskui savo monopoliu šinkuoja jį žmonėms, ir tuo pačiu laiku duoda pinigų toms draugijoms, kurios agituoja, kad žmonės to spirito iš valdžios nepirktų.

Kodel tuomet nepaskirti tokių 100,000 litų paramos komunistams? Juk jie geriau agituoja prieš valstybės istaigas, negu blaivininkų draugijos.

KUN. TUMAS "NUBAUS TAS".

"Vairo" pranešimu, kun. Tumas, užtai kad teatre įriso prakalbėti ir prezidentą, buvo patrauktas teisman, — pripažintas kaltu ir rubeistas. Bet kaip kunigui, ir prie to da "užsitaravusiam", tai bausmė būvusi labai lengva, butent, tik viena diena "naminio arešto". Tai reiškia, kad vieną dieną kun. Tumas turėjo sėdėti namie.

Jei kun. Tumas būtų ne kun. Tumas, o paprastas darbininkas, ir prie to da "bedievis", tai veikiausiai būtų gavęs keliatą metų kalėjimo.

Kunigo Tumo incidentas, taip dabar teisme paaiškėjęs, buvo toks. Lapkričio 11 dieną, pereitų metų, valstybės teatre Kaune buvo pirmą kartą scenoje statomas reikalas "Aušros Sumus". Teatran susirinko daug žmonių, daugiausia turbūt liaudininkų, kurių tarpe būdavo ir pats krikščioniškos Lietuvos krikščioniškas prezidentas. O buvęs pirmutinis Lietuvos prezidentas, Antanas Smetona, kaip tik tuo laiku buvo pasodintas kalėjimui už atsisakymą izmokėti 2,000 litų pabauolos. Taigi kunigas Tumas atsistojė ir atskriepeis į dartinį prezidentą Stulinski tarė: "Šiandien numus klausant 'Aušros Sumus' kalėjime sėdi pirmasis Lietuvos prezidentas, ponas Antanas Smetona. Prašome jį paleisti".

Daugiau kun. Tumas neralejęs nieko pasakyti, nes uojaus pasokęs Kauno konendantas ir surikęs: "Kalbėti užginu!" Tai išgirdęs, kun. Tumas kliakti, ir atsileidęs. Bet publika pradėjus reikalauti, kad Tumas konendanto nepaisytų ir kalbėtų toliaus. Ir tais reikalaimais padrasintas, Tumas rėl atsistojęs kalbėti. Teatran tečiaus įsibrovė milicija ir publikoj kilo baisus ermas.

Taigi delto kun. Tumas ir buvo patrauktas teisman.

MEKSIKOJ NE REVOLUCIJA, BET KONTRA-REVOLUCIJA.

Amerikos dienraščiai dabar daug rašo apie Meksikos revoliuciją. Bet "Darbas" pažymi, kad Meksikoj nėra ne revoliucija, o kontrarevoliucija. Revoliucija tenai buvo treji metai atgal, tuomet pavergtoji liaudis atkovojo savo teises ir žemes, kurias didžiūnai buvo iš jos atėmę. Dabartinis sukilimas, tai Meksikos didžiųjų kontrevoliucija prieš Obregono valdžią. Stambūs Meksikos dvarininkai nori nuversti dabartinio prezidento Obregono valdžią ir atsiimti savo dvarus, kurie buvo žmonėms išdalinti.

"Darbas" paduoda keliatą faktų apie tai, ką Obregono valdžia yra nuveikusi ir tą trumpą laiką švietimo srity, butent:

"Apšvietos reikalams prie Carranzos Meksika skirdavo po 5,000,44 pesų metuose. Prie Obregono išlaidos apšvietos reikalams pasiekė 50,000,000 pesų metuose. I trejus metus įsteigta 500 naujų knygynų. I tą laiką atgabenta iš Ispanijos 400,000 tomy knygų. Kokiais tikslais jos atga-

mona? Atsakymas: liaudžiai švietis, išdalinti jas liaudies mokykloms. Toliaus, tapo nuverta atspausdinti šimtas klasiškų veikalų po 6,000 kopijų kiekvieno veikalo. Per pastaruosius metus Meksikos liaudies švietėjai, padedami valdžios, buvo užsidedę tiesiog švietimo karštligę. Ar galėjo būti darbas prakilęs, kaip šis darbas šaly, kurio didžiausia žmonių nelaimė yra ta, kad jie per ilgus ilgas metus neturėjo progos gauti apšvietos?

"Švietimo nesėjai, prisikrovo kengū ant nugarų, keliaudavo i kalnus, i tolimus kaimus, svietis peonus, svietis indijonus. Miestuose gi, kaip Mexico Capital, dygo apšvietos draugijos, dygo dailės mokytojai, i kuriuos rašėsi ir stodo darbininkai. Visa tai reiškė minį pabudinimą, minį norą pakilti dvasiniai, įgyti kultūrinę lygybę su tais, kuriuos likimas labiau glamonėjo, kurie turėjo laimės gimti kitokiose apylostose, kaip minios, kaip plačioji liaudis. Ir didžiausia šio darbo ugdytoja buvo pati Obregono valdžia.

"Obregono valdžia savo gyvavimo metu suteikė Meksikos gyventojams ramybės. Tik reikia suprasti, kad pirm jos šalis per dešimtį metų tiesiog virė virė. Laukai tapo apiešti, keliai sugedo, kasyklų uždarė, mokyklų darbas sustojo, miestai apiro. Šalis žengė atgal i barbarizmo gaidynę, atgrot dariusi progresą. Pirmą sykį po dešimties metų 50,000 banditų padėjo ginklus i šali. Pats Panchot Villa omė fermeriauti. Armija imta demobilizuoti. Sudaryta demobilizuotų kareivių kolonijos, jiems duota žemės, gyvulių laukams apdirbti, auklo padargų. I š parazitų padaryta juos naudingais šalies maitintojais.

"Šiuo laiku Meksikoj yra, pasak F. Tannebaumo, nuo 500,000 iki 800,000 organizuotų darbininkų, kurie priklauso Meksikos Darbo Federacijai. Pati Federacija — gana jauna siemet ji laikė savo penktą metinę konvenciją. I penkis metus suorganizuoti tiek darbininkų — darbas vertas nusitebejimo! Darbininkų organizavimui Obregono valdžia ne mažą pagelbėjo pinigais. Federacija yra vienintelė galiną išeinė organizacija Meksikoj".

O kuo pasižymėjo dabartiniai sukilimai, kuriems vadovauja gen. De La Huerta? Jie aiškiai pasisakė prieš dabartinę konstituciją, kuri "apiplėšusi" dvarininkus, ir prieš tuos istatymus, kurie leidžia darbininkams organizuotis ir streikuoti. Užėmė Orizabą, Jalapą ir Vera Cruzą, jie tuojais išsivadė darbininkų organizacijų viršininkus. Vėliausios žinios sako, kad Vera Cruz mieste jie susaude ir Yukatano provincijos gubernatorių Felipe Carrillo. O reikia žinot, sako "Darbas", kad Felipe Carrillo Meksikos darbininkų gyvenime buvo tuo, kuo Amerikos darbininkų gyvenime yra Debsas ir Motina Jones.

TEISEJAS SUŠAUDYTAS

Utah valstijos kalėjime 18 sausio tapo sušaudytas buvęs teisėjas Omer R. Wodd. Jis buvo nuteistas mirioi apie porą metų atgal už nužudymą savo paties, bet iki šiol bandė vis nuo bausmės išsisukti. Utah valstijos įstatymai leidžia pasmerktajam pasirinkti kas geriau "patinka": arba kartuves, arba sušaudymą. Saudomas pasmerktasai sodinamas i akmeninę kėdę, o penki nežinomi žmonės iš uždarytos vietos šaukia per plyši. Ir teisėjas Wodd pasirinko sau šitoki mirties būdą.

Su sandariečiais, ar su socialistais?

Buvo laikas, kad šitoks klausimas išrodytų juokingas; bet šiandien jau pats gyvenimas jį pradeda kelti ir todėl noroms nenoroms prisieina jis svarstyti.

Keliatas metų atgal, kuomet lietuviai darbininkai Amerikoje turėjo stiprią savo politinę organizaciją — Lietuvų Socialistų Sąjungą — apie dešimtis su sandariečiais negalėjo būti kalbos. Tautininkų judėjimas tada buvo visai ištūžęs ir jų "bepartyviska partija", kaip Sirvydas ją vadino, buvo gyvas nabašninkas. Prie jos prigulėjo beveik visai saliuininkai, kuriuos obalsiais budavo: "Savas pas savąj". Tai reikėdavo, kad lietuviai turi eiti i lietuviškus saliuonų giriuokliauti ir tuo būdu "kelti savo tautą". Jie savo saliuonų kitaip beveik ir nevalindavo, kaip "tautiška užlaga".

Tai tokia buvo tuomet sandariečių "partija". Bet labar daivkai truputį pakitėjo. Iš vienos pusės kilusi komunizmo epidemija parbloškė Lietuvų Socialistų Sąjungą, o iš kitos pusės atgijusi Lietuvos valstybės stiprinimo tautinį judėjimą lietuviuose. Buvusieji saliuininkai ir kitokie biznieriškai sivaizdino, kad jie yra tie "didvyriai", kurie prikėlė lietuvių tautą iš numirusių, ir kad jie dabar turi but tie "zinieriai, kurie statys Lietuvos valstybės rūmą. Čia iems "unara" paklėda ir ita aplinkybė, kad pirmutinis Lietuvos atstovas Amerikoje buvo p. Vileišis, curj jie išvaizdino savo įmogum esant. Nors ištikų p. Vileišis sandariečių nekad nebuvo ir nėra, bet visuomenė apie tai nežinojo, ir taip pirmoji atstovo nuopelnus sandariečiai galėjo užsirašyti i savo kredito. Paskui da atvyko čionai D-ras Alseika, vėliaus liaudininkų atstovai. Zygelis ir Natkevičius, kuriuos sandariečiai irgi priėmė kaip saviškius. Jie rengė jiems naršrutus, jie sėdėjo su jais ant vieno pagrindu, ir publikoj pradėjo darytis todis išpuolis, kad Lietuvos atgimime sandariečiai iškrujū lošia didelę rolę. Kalargi Socialistų Sąjunga buvo jau komunistų suaryta ir negalėjo savo daruotės išpletoti, tai pažaninkams organizuotis ir streikuoti. Užėmė Orizabą, Jalapą ir Vera Cruzą, jie tuojais išsivadė darbininkų organizacijų viršininkus. Vėliausios žinios sako, kad Vera Cruz mieste jie susaude ir Yukatano provincijos gubernatorių Felipe Carrillo. O reikia žinot, sako "Darbas", kad Felipe Carrillo Meksikos darbininkų gyvenime buvo tuo, kuo Amerikos darbininkų gyvenime yra Debsas ir Motina Jones.

Man rodos, kad atsakymas i šį klausimą nėra sunkus. Reikia tik pagalvoti, ar gali darbininkas prie tokios organizacijos prigulėti, kaip "Tautinė Lietuvių Sandara"? Koks tos "partijos" tikslas? Koks jos nusistatymas klesų kovoj? Kokios partijos kandidatus sandariečiai remia rinkimų laikais? Darbininkų klesos tikslas yra panaikinti privačią nuosavybę; koks, yra nusistatymas tuo klausimu sandariečių? Toliaus, darbininkų reikalų bendrumas reikalauja tarptautinės vienybės — internacionalizmo; kokia sandariečių pozicija šituo klausimu?

KURIUO KELIU EITI?

Jei šituos dalykus panagrinėsime, tuojais pamatysime, kad "Tautinė Lietuvių Sandara Amerikoje" yra ne darbininkų organizacija, ir jei darbininkai prie jos prisijungia, tai tik per savo nesusipratimą. Kaip sakiau, pirmą šita tautinė tesla buvo saliuininkų "partija": dabargi ji yra niekas kita, kaip tik smulkiosios Lietuvos buržuazijos — liaudininkų uodega. Lietuvoje liaudininkai turi savo buvimui pamato: jie tenai gina tam tikro visuomenės sluogsnio interesus. Bet mūsų išeivio Amerikoje šitokio sluogsnio visai nėra, taigi ir Sandara neturi čia jokio pamato savo atečiai. Ji iškilo laikinai, lyg tas burbulas ant balos, ir lygiai kaip burbulas sprogs.

Jei kuriems rodosi, kad Sandara gali buti reikalinga kovai su klerikalais, tai irgi labai klysta. Visų pirma reikia turėti omenį tą faktą, kad savo politiką sandariečiai taiko prie Lietuvos liaudininkų, o kaip liaudininkai "kovoja" su klerikalais, tai jau gerai mums parodė jų broliški bickai su kunigų partijomis Lietuvos seimuose. Dėl mados jie kartais ir pasiigėnija su vienu-kitu klebonu, bet kaip tik darbininkai pareikalauja kokių palengvinimų, tai ponai liaudininkai visuomet prieš juos iš vieno su klerikalais.

Taip daro ir jų vuodegos sandariečiai Amerikoje. Tik pasižiūrėkit i jų vadus. Rūves jų prezidentas Račkauskas dėjos didžiausiu laisvamaniu ir kartu su šliupu per "Laisvąją Mintį" skelbė "Romos skapams" išai kinimą. Šiandien gi tas pats žmogus nuvažiavęs Londoną ir gaves nuo klerikalinės valdžios "dziabą", lanko bažnyčią ir nesigėdi per spaudą tvirtinti, kad jis buvęs ir esas katalikas. Jei kas tam netiki, tai tegul pasiskaito "Sandaros" Nr. 1 sių metų.

Antras pavyzdys, tai jų "lyderis" Ivas-Ivaskėvičius. Tas žmogus irgi rečia prieš kunigus išsižiojęs ligi ausų, o betgi kai pamato kunigą, tai iš tolo kepturę nusimauina ir kai reikia, tai i pinigų klerikalų reikalams nesigaili. Parvažiavęs an dais i Lietuvos jis pats savo "prakalbose" gvrėsi, kad Kaune paaukavęs \$50-ant maldaknygiu. Dabargi So. Bostono klerikalų "Darbininkas" 5-tame numeryje paskelbė, kad tas pats Ivas-kevičius paaukavęs \$10.00 statymui šv. Pranciškaus vienuolyno, kur bus auklėjamos davalkos. Stasys Mockus, kitas sandariečių sulas, dėjo dolerį tam pačiam davaltykniui statyti.

Tai ve, kaip tie žmonės "kovoja" su klerikalizmu: jie kloja pinigų klerikalų tvirtovoms statyti!

Pagalios da vienas pavyzdys. "Keleivis" yra antiklerikalinis ir darbininkiškas laikraštis. Ir tik pažūrėkit, kaip mūsų ponai sandariečiai jį šmeizia! Kada keleiviečiai surengė andal protesto prakalbas prieš atidavimą lenkams Vilniaus, tai susiorganizavęs "Sandaros" pastogėj burys sandariečių atėjo i tas prakalbas triukšmo kelti. "Sandaros" administratoriaus padejėjas Jankauskis su savo kamarotais sunų balsais pradėjo staugti, kada "Keleivio" redaktorius išėjo kalbėti. Bet kada klerikalų agitatoriai laiko savo misijas, tai sandariečiai neina prieš juos triukšmo kelti.

Zinoma, negalima sakyti, kad visi sandariečiai yra lygūs. Yra gerų žmonių ir pas juos. Bet tokie, kaip sakiau, priklauso prie jų per nesusipratimą, arba šiaip kokių nors aplinkybių dėlei. Tikrieji gi sandariečiai, kurie vadovauja tai organizacijai, yra iškrype iš teisingo kelio žmonės, ir su tokiais gaivalais doram žmogui ne pakeliam. Juo labiau su jais ne pakeliam susipratusiems darbininkui, kuris supranta klesų kovą, nes toj kovoj sandariečiai stovi ne darbininkų, bet kapitalistų pusėj: jie visuomet balsuoja už republikonų ir demokratų politikierius.

Privatinės nuosavybės klausimu sandariečiai taipgi stoja sykiu su buržuazija ir kunigija — už palaikymą kapitalizmo. Aš da nei karto nesu mates jų organe pasakytą, kad privatinė nuosavybė turėtų but panaikinta. O be to juk negali but prašalintas darbininkų išnaudojimas.

Gi tarptautinių klausimų sandariečiai yra didžiausi sovinstai. Nei vienas lietuvių laikraštis netalpina tokių baurių sovinstu raštų, kaip "Sandara". O sovinstams, tai yra kurstymas vienos tautos žmonių prieš kitos tautos žmones, yra daugiausia susipratusių darbininkų smerkiamas.

Taigi iš kurios tik pusės nepaįmsime, Sandara ne darbininkų organizacija. Ji negali tokią buti, nes ne darbininkai ją tvėrė.

Po kokia tuomet vėliava darbininkai turėtų spiestis? Apie tai pakalbėsiu sekančiam "Keleivio" numeryje.

Rubsiuvys.

AMERIKIEČIAI!

Suteikite Lietuvos darbininkams ir žmoniems geriausią dovana 1924 metams!

Užsirašykite patys sau i savo giminėms bei draugams Lietuvoj ir Amerikoje "Socialdemokratą" — vienintelį Lietuvos darbininkų ir Lietuvos socialistinės demokratijos savaitinį laikraštį leidžiamą Lietuvos Socialdemokratų Partijos.

Už šitą dovana jūsų giminės, draugai ir pažįstami minės jus per ištisus metus!

Apart to "Socialdemokratas" padės jiems suprasti savo reikalus ir praskins kelią i geresnę ateitį.

Laikraščio kaina: Lietuvoj metams \$1.20, pusei metų .60, Amerikoje metams \$2.40, pusei metų \$1.20.

Tuo pačiu žygiu neužmirškite i Lietuvos darbininkų priaugančiojo jaunimo ir moksleivijos: užsakykite jiems ir patys sau socialistinį jaunimo mėnesinį laikraštį "Ziežirbą".

leidžiamą to paties vardo Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjungos. Kaina: Lietuvoj metams 50 centų, Amerikoje metams \$4.00.

Abiejų laikraščių adresas: Kaunas, Lithuania Keistučio gtv., Nr. 40, but. 1. Pinigus siųskite per "Keleivį" arba paštu — per laidomis.

Adresą rašykite kuoaikliausia! Užsakant laikraščius Lietuvon, adrese tarp kitko būtinai turi buti pažymėtas ir tas paštas, per kurį laikraščiai gaunami:

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko neveikia
To niekas nepelkia

LAWRENCE, MASS.

Pruseikos tirados.

6 d. sausio čia buvo surengtos neva prakalbos, teisingiau sakant keiksmų nuo estrados. Keikėsi "Laisvės" redaktorius L. Pruseika iš Brooklyno. Tai yra tas pats Pruseika, kuris laike pasaulinio karo, užėjus reakcijai, palindavo palovėn ir ten visą laiką kėlė "revoliuciją" su lovos gyventojais. Reakcijai gi apsimus tasai "karzygis" išlindė iš palovės ir pradėjo keiktis. O keiksmazodžių jam netruksta, nes jis yra apėjęs visus New Yorko salimus ir prisiklausęs girtuoklių "grazkalbystės".

Pirmininkui perstaciū tą neva kalbėtoja, pasirodė ant estrados panašus ir senovės bartenderis žmogus. Iš jo judėjimo galima buvo suprasti, jogei jis yra gerai "apsiėjęs". Turbut draugaičiai buvo nusivedę jį į "Klaipėdą", kur mūsų ekstrarevoliucionieriai savo vargus skandina. ("Klaipėda" — tai vokiečių klibas, kuriame mūsų komunistai girtuokliauja. Bovinas per "Laisvę" džiaugiasi, kad tame klibe jis suradęs visą draugų veikimą). Pruseika atsistojo, kaip gaidys ant tvoros ir pradėjo: "Dabar Lietuvą valdo krikščionys-demokratai su liaudininkais. Jiems padeda sunsocialistai. Bet jie ilgai nevaldys. Mes, bolševikai, paimsim Lietuvą ir tada mes atkėrsysime visiemis. Daugiausia teks šunims socialdemokratams. Mes žinosim, ką su jais padaryt. Grigaitį dar tuoj nezudysime. Mes pasodinsim jį ant vežimo, prikabinėsime iš visų šonų plakatus ir vežiosim po Lietuvos miestus. O paskui, tai... Mes į teorijas ir idėjas netikim, mes tikim į kumščią ir spėką, taip kaip Rusijos bolševikai daro. Tai tokiu klekčiuo... Mes stovim po rauondą veliava, o ne po panelės švenčiausios pavelsklu..."

Publika juokiasi, o komunistai ploja ir džiaugiasi tovariščiaus didvyriškumu. Kuomet besikolidamas užduso, ir pradėjo kosėt, tai susigrėbes už gerklės nuėjo. Kolektoriai tuojaus pasileido po svetainę ir manė, kad dabar tai jau "pasisėnaus". Bet apsiriko. Pas mus niekas ir komunizma jau netiki ir dolerių komunistams nemėto. Net po nikelį ir tai ne visi duoda. Pralinkus dar keliems metams, Pruseika ir jo kompanija turės pasipirkti beždžionę su "šeina katarinka" ir ant gatių galės uždarbiauti. Nes nuo naudingio ir teisingo darbo jie atrpato ir daugiau jo nedirbs.

Antru atveju tasai keiksmas sakėsi kalbėtojas apie visą pasaulį. Na, ir pradėjo: "Vokietijos socialistai judo. Jie nevykino Vokietijoje socializmo, nors jie galėjo tai padaryti. Mes, bolševikai, labai norėjome tenai bolševizmą įvykinti, bet dar negalėjome, nes Vokietijoje sanlygos dar nepribrėdo ir Vokietijos darbininkai turi daug užsienio priešų — tai Francijos, Lenkijos, Jugoslavijos ir kitų tautininkų kanuolės butų pradėjo šaukti skersai ir išilgai Vokietijos".

Matyt, tam palovės revoliucionieriai nuo mumsauno protas susisuko, kad jis taip kalba. Jis, matomai, nori, kad socialistai užkistų alijantų kanuoles, kad jos nešautų į darbininkus. Juk kiekvienam aišku, kad jeigu Vokietijoje būtų pradėta

vykinti socializmas, tai alijantai vistiek būtų paleidę savo kanuoles darban.

Ir taip visoj savo kalboj tasai mumsauno garbintojas tauškė vienas tik nesamone ir vis koliojosi. Ant gal rodydamas pirštu į sėdintį pirmininką sušuko: "Velniai žino, kas gali su juo atsitikti rytoj, taipgi ir su manim..." Ant to savo keiksmą ir užbaigė.

Paciūs šlykščiausius to mumsaainerio keiksmus apleidžiu, nes jis vartojo tokius žodžius, kuriuos ir laikraštį negalima dėti. Kalbėdamas vis graibstėsi už gerklės, norėdamas susilaikyti nuo žakšėjimo ar kosėjimo. O gal jis taip darė iš papratimo — nežinau, nes vėrimu kartu jį matau.

Na ir tokie latrai dar šaukia: "Darbininkai, sekite vaskui mumis, o mes išvesime jumis iš vargų". Nejaugi jie mano, kad dvidešimtam amžiuje dar yra tokių mulkių, kurie paskui juos eity ir nežinotų kur jie eina. Nes kad ir gudriausios bolševikų paklaustum: kur tu dabar priguli? — jis vargiai atsakytų. Visi mato, kad Maskvos ponai, darydami sutartis su kapitalistais, komunizma išmainė ant kapitalizmo ir biurokrazizmo. O jų atskalos Amerikoj ir kitur daužosi iš partijos ir partiją ir nežino kur orisiglausti.

"Kel." Skaitytojas.

WATERBURY, CONN.

Vyčių puota. — Pilnujų blaivininkų prezidentas dželio. — Sauzdystė.

Naujų metų belaukiant vietos vyčiai parėngė puotą. Puotoje dalyvavo visi glaukiausi vyčiai ir prabėžiai su gaspadinėmis iš visos Connecticut valstijos. Automobilų privažiavo daugybė.

Viename name, kur vietiniai vyčiai su vytukėmis laiko manevrus, buvo parėngta vakarienė, o šokių reikėjo eiti į kitą namą, skersai gatvės. Man pasitaikė pro tą vietą eiti ir štai ką pamačiau. Žiuriu, išbėga iš puotos pulkas vyčių ir visi, laikydami rankomis už pilvų, bėga į patvori. Sustojau ir žiuriu kas čia bus. Maniau, gal pradės kas nors atakuot. Ir ištikruju, netrukus pasigirdo navatni šaudymo balsai, paskui deivimai ir keiksmai. Apie linkę pasidarė baisi smarvė. Pamaniau, gal vyčiai daro bandymus su nuodingais gazais ir jau rengiausi iš tos vietos bėgti, kad nebūčiau užpoizytas. Bet tuo tarpu mano ausi pasiekė keli žodžiai ir... viskas paaiškėjo. "Tai turbut tie prakeikti kopukstai taip padarė" — tarė dejuodamas vienas vytis. "O gal naminė negerai buvo padaryta, kad taip vidurius drasko" — atsiliepė kitas. "Oi, o-o-o! Kad bučiau žinojęs, tai bučiau nevažiavęs" — sudejavė trečias.

Kaip ilgai tie vyčiaiukai natvory kankinosi ir dejavė — nežinau, nes nuodingų gazų smarvė privertė mane iš ten prasišalinti.

Tulas laikas atgal blaivybės agentai sugavo Petrą Valuną, pilnujų blaivininkų susaidęs prezidentą, pardavinėjant mumsauną. Teismas nubaudė 200 dolerių užsimokėti ir 30 dienų dželio atsėdėti.

3 d. sausio čia užsimušė Jonas Kisieliūs, nušokdamas nuo trečio gyvenimo

ant žemės. Priežastis saužudystės — nepasekminga meilė ir svaigalai. Jis buvo išimylėjęs į tulą gyvenančią, kuri vienok jo meilę atmetė ir jį su šluta iš stubos išvarė. Taigi Jonas iš piktumo sau gala pasidarė.

Vytė vedęs.

AKRON, OHIO.

Nepasisekimas degindariams. — Senbernių vargai ir kiti dalykai.

Tuli musu degindariai sumanė ant Kalėdų pasipirigauti. Jie privėre daugybę mumsauno ir paslėpė apdegusiame kun. Janušo name, tikėdamiesi šventėms atėjus visą parduoti ir pasidaryti gražaus pinigėlio. Bet tą jų "olselį" užtiko kiti girtuokliai ir visą mumsauną perkėlė ir paslėpė kiton vieton. Taigi degindariams Kalėdos buvo liudnos — nebuvo kas parduoti, nei patiemis išsigirti. Bet už tai tie, ką nuo degindarų mumsauną pavogė, šventėms su didžiausiomis linksmybėmis. Mumsauno užteks visiems, netik žmonėms, bet ir kitiems naminiams gyvūnams — visi buvo girti. Žmonės dainavo, šunes lojo, katės miaukė — iš visų balsų darėsi vienas puikus akordas, kad tik klausykis. Tik vargšas kralikas, neturėdamas tinkamo balso besilinksmintiems pritarti, iš piktumo pastip. Pasibaigė mumsaunų — pasibaigė ir seni metai. Naujus metus reikėjo pradėti su skaudančiomis valvomis.

Dabar keli žodžiai apie tulų senbernių vargus. Vienas senbernis turėjo sutaukęs 1700 dolerių. Turėdamas tiek pinigų pradėjo viršintis prie kunigo gaspadinės. Kunigėlis užuodęs, kad tasai senbernis turi pinigų, sumanė iš jo pasinaudoti. Po vieno-kito pasikalbėjimo kunigas jau turėjo senbernio pinigų, o senbernis turėjo kunigo rasytę (kvitą), ant kurios buvo parašyta, kad kunigas skolingas turiam 1300 dolerių ir atiduos kaip turės. O už likusius 400 dol. senbernis nupirko kunigui "seselę" grosernę "Seselė" varė bizni, o senbernis pas ją gyveno. Visas atrodė gerai ir senbernis buvo linksmas. Bet štai už poros mėnesių senbernis laimė pasibaigė. Krauturinė padarė atsaitą ir pasakė senberniui, kad jeidu jau gali skirtis, nes vienas antram jau neskolingi. Girdi, senbernis jau atsėmęs iš jos tavorų vertės 400 dol. ir krauturinė išvarė senberni laukan.

Nusiminė senbernis, nes pasijuto esąs apgautas. Jis nuėjo gyvent pas kitą senberni tulą rusą ir iš nerimasties ėmė girtuokliauti. Pagalios patinka jį nelaimė — sužeidžia automobilis. Guli senbernis šaltoj stuboj, be daktariškos pagalbos ir niekeno nelankomas. Buvo išvežtas į ligonbutį, bet tuojaus parvežė atgal į tą patį šaltą kambarį. Senbernis laukia mirties, bet jo neatlanko nei kunigas, nei jo gaspadinė, pas kuriuos to vargšo pinigai sukisti. Tai matot, koks yra neįsimintinų senbernių likimas.

Buvs Akrono lietuvų kunigas čia daug trubelio turėjo ir todėl išsėsdino kitur gyventi. Jeigu kas žinot kur jis randasi, praneškite akroniečiams, nes daug žmonių turi prie jo svarbių reikalų.

Tiesos Mylėtojas.

CHICAGO, ILL.

Mokslu Draugų paskaitos. Sausio 13 d., Raymond Institute skaitė paskaitą Dr. A. J. Karalius temoje "Proto išsivystymas".

Introdukcija padarė adv. Kl. Jurgelionis trumpa prakalba. Jis vaizdingai apipašakojė tai, kad progresas niekad nesustoja ejęs. Anot jo, viskas keičiasi taip greit, kad nuo daugiau progresas tobulinasi, tuo greitesnės bėrimos įvyksta. Daug žmonių esą palinkę tikėti seniems papročiams. Esą daug žmonių įsitikina kodkiam nors daiktui ir laikosi jo per ilgą laiką, kol galų gale pasiūta, kad pasilieka užpakaly tu, kurie keičia savo įsitikinimus. Tat naujai išrastam daiktui žmonės neįsitikina duoti kredito arba jį užgirti. 90 nuošimtis žmonių linkę tikėti bloviems palinkimams, ir t. p. Jeigu klausum juos, kodėl jie tiki ir net fanatiškai tik, kaip kad daro tulos sektoje, tai jie atsakys: well, kad jų pratėviai taip darė. O paklausus pratėvius, tie patį pasakys. Taigi nevisur, o ypač mokslo dalykuose negalima tikėti į senus prietarus. Moksle randasi vis naujų faktų, kas mus ir veda prie progreso. Išsigijus naujų žinių, senosios pasitraukia iš kelio.

Kalba Dr. Karalius. Jis išrodinėja proto išsivystimą, kaip senovės žmonės pratavo ir kaip mes protaume. Jis, suprantama, darė faktiškus išvedžiojimus fizinėje formoje. Paėmusio žodžius išėma taip, jog žemė sukasi apie saulę, tangai sala, vėjas pučia ir t. p., nėra išminties veikimas. Tie dalykai apsiereiskia nuo visos žemės vėrciamų aplinkybių. Viencėliniai gyvūnai irgi nežino, ką jie daro. Pavėzdžiui, bitės, skruzdės ir kiti vabalai, kurie, rodosi taip išmintingai darbuojasi savo kaimenė, vienok jie tik instinktu gyvena.

Yra medžių, kur ant žiedų mūsė nutūpus, žiedas susiglandžia. Tokis medis turi tikėtai jausmą, bet neturi žinojimo. Beabejonės, yra daug augmenų, kurie jaučia, bet ne visi jie yra tiek jauslus, kad palietus susiglaustų jų žiedai.

Jurgelionis sako — tesė Dr. Karalius — yra 90 nuošimtis žmonių, kurie gyvena panašiai ir tuos mechaninius sutvėrimus — gyvena instinktyviai. Esą yra ir oas žmogų komplikuočių dalyku, kaip ve: gamta vėrcia jį sirgti, nori valgyti ir t. t. Čia pasireiskia tokia jau gamtos veikmė kaip kad tie langai patys apšala ir t. t. Čia žmogus turi protą ir jausmą, kad galėjus pačiam save apsaugoti.

Einant prie labiau išsivysčiusių gyvūnų, ten jau pasireiskia truputis proto ir didesnio jauslumo. Apie 10,000,000 metų atgal, gyvuliai jau galėjo grupėmis gyventi. Jie turėjo savo kalbą, kur patinas cypdavo ar knarkdavo vienokiū balsu, o patelė — kitokiū. Tada jie susijėdavo į grupę, veisdavosi instinktyviai ir dažnai be žinojimo, kaip kad žuvys veisiasi.

D-ras sako, kad 8 mėnesių beždžionė ir tokio pat senuko kudikis, tai beždžionė turinti daugiau išminties negu kudikis. Beždžionė yra labiau išvystytas gyvūnas už visus kitus gyvūnus, bet visa bėda su ja, kiti akroniečiams, nes daug žmonių turi prie jo svarbių reikalų.

viena įsakymą, o visus kitus pamirš.

Baigdamas savo paskaitą daktaras nurodė, kad kas yra protas, niekas da iki šiol nesužinojo. Vieni mokslininkai aiškina, kad protas, esą, neturįs nieko bendra su medžiaginiu padaru. O kiti aiškina, kad protas susidedas iš kuniško mechanizmo. Bet Dr. Karalius davė puikų palyginimą į proto išsivystymo periodą ir kiek dabartiniai gyvūnai skiriasi nuo primityvių gyvūnų.

M. J. Šileikis.

PHILADELPHIA, PA.

Margumynai.

Philadelphijos salioninkams geros dienos jau pasibaigė. Naujas policijos viršininkas generolas Butler užsimanė apvalyti miestą nuo svaigalų. Kratos visose miesto dalyse tęsiasi be paliovos. Butler pats trankosi naktimis iš vieno distrikto į kitą ir ypatingai prižiūri, ar jo įsakymus policija pildo. Nepaklusnius policistus ir policijos perdėtinus smarkiai baudžia. Į trumpą laiką tapo uždaryta apie 1,000 salionų.

Ar pavyks Butleriui apsaugyti šlapią miestą — parodys ateitis.

Norių keletą žodžių parašyti apie Amerikos Lietuvų Pagelbinį Klubą, kuris puikiai gyvuoja South Side miesto daly. Šis Klubas susitvėrė 20 d. birželio, 1920 m. ir lig šiam laikui jau turi apie 200 narių. Pašalpos moka po 6 dol. į savaitę ir 150 dol. pomirtinės. Taipgi aprūpina savo sergančius ir mirusius narius visokiais kitokiais patarnavimais.

Amerikos Lietuvų Pagelbinis Klubas turi nusipirkęs savo namą ant 29-tos gatvės, po numeriu 2854 Winton St. Šita miesto dalis vadinasi Point Breeze Place.

Darbai čia eina pusėtinai ir darbininkai uždirba nemažas algas. Darbai daugiausia nuo štukų. Darbai eina gerai dviejose dirbtuvėse — Atlantic Refining Co. ir gesatnė.

Klubo Narys.

NEW BRITAIN, CONN.

Kerpa dar plikiau. Musų klebonas pradėjo savo avels kirpti dar plikiau. Pirmiau jis imdavo nuo savo parapijų metinės mokes ties po 7 dol., o dabar jau reikalauja po 10 dolerių. Apart to įžanga ir bažnyčia suaugusiems buvo 10 c., o vaikams dykai. Dabargi nuo suaugusių reikalauja jau po 15c., o nuo vaikų po 5c. Už visokius patarnavimus ir pakelė mokes tie. Sakosi, tai daręs todėl, kad sumazičius bažnyčios skolas. Bet tai yra tik akių muilnimas. Pereitais metais jis irgi rinko nuo žmonių pinigų neva bažnyčios skolų apmokėjimui, bet skolos netik nesumažėjo, o dar ant 1,000 dol. padidėjo. Tai kurgi tie pinigai dingo?

Karta kunigas ejo per stubas kolekтуodamas pinigų ir vienoj vietoj užtiko moterį ka tik atkeliausią iš Lietuvos. Kunigas paklausė ar ji priklauso prie parapijos. Moteris atsakė kad ne. Tuomet kunigas užsimolė, kad ji prisirašytų. Moteris teisinosi, kad neturi nei pinigų, nei darbo. Kunigas liepė jai pasiskolinti pinigų nuo gaspadinės ir užsimokėti į parapiją.

Tai šitai musų kunigas rupinasi biednų žmonių reikalais. Teisybę Mylintis.

STOUGHTON, MASS.

Lietuvių svetainė jau statoma.

Vietiniai lietuviai dirbovargo per 10 metų, norėdami įsigyti nuosavą svetainę ir, galop, savo tikslu jau atsiekė. Namas pradėta statyti prieš Kalėdas ir iki 1 d. balandžio, 1924 m. turi būti gatavas. Pastatymas svetainės stoughtoniečiams atsisėis apie 14,000 dolerių.

Praėjusiais metais Stoughtone mirė daug lietuvių. Štai jų vardai: Jonas Pocevičius, 72 m.; J. Simkevičius, 58 m.; Jurgis Strimaitis, 54 m.; Antanas Pocevičius, poliemonas, 42 m. (nušiove); J. Kinčinas, 59 m. (prigėrė); Fr. Radvilienė, 38 metų; Ant. Strikauskaitė, 15 m. (automobilius "savažinėjo"); St. Budinas mirė kučių vakare, pas kaimyną bevišėdamas. Kitų mirusiųjų vardų nebeatmenu.

Čia gyvuoja dvi pašalpinės draugijos, kurios progresyviskame darbe labai apsnudusios. Visas jų veikimas tai porą sykių metuose surengia balių. Apie prakalbas, paskaitas ir abelnai apie žmonių švietimą nesi-rupina.

Adamson.

NORWOOD, MASS.

Korespondentų žiniai.

Siuomi atkreipiame Norwoodo korespondentų aty-dą, kad ypatingo pobūdžio korespondencijų į "Kelivį" daugiau netalpinsime. Šitokios korespondencijos tik-tai suerzina žmones, sukelia bereikalingų vaidų ir pėstynių. Visas šitokias korespondencijas sugrąžiname korespondentams atgal.

Mums pageidaujamos korespondencijos apie visuomenišką lietuvių darbote, apie organizacijas, darbus ir t. t. Šitokios korespondencijos, bus talpinamos su mielu noru. Atskiras ypatais galima liesti tik tai tuomet, kuomet tos ypatos kenkia visuomeniškam lietuvių darbui. Ypatiškus arba šeimyniškus nesusiurpatimus stengkitės išristi patis, be laikraščio pagalbos.

"Kel." Redakcija.

LYNN, MASS.

Keli žodžiai apie lietuvių po-licmaną Antaną Dyčių.

Antanas Dyčius paeina iš Leliunų miestelio, Kauno rėdybos. Jis atvažiavo Amerikon 1911 metais. Tuomet jis buvo tik 16 metų vaiki-kas. Pradžioj 1914 metų jis įstojo į Suvienuytų Valstijų kariuomenę ir tarnavo pus-antrų metų ant Hawaii sa-lų, o paskui 9 mėnesius Wa-shingtono valstijoje prie sunkiosios artilerijos. Baigė tarnystę Fort Wright, N. Y. Iš kariuomenės tapo pa-liuosuotas pavaraij. 1919 m. ir sugrįžo gyventi į Lyn-ną su savo motere lietuvaitė Petronėle Ermošaitė ir sunum Antanu Hamiltonu. Dabar turi ir dukterį Alek-sandrą Birutę.

A. Dyčius kalba devynio-mis kalbomis: lietuviškai, angliškai, rusiškai, lenkiškai, slaviskai, serbiškai, slovakiškai, vokiškai ir žy-diškai. Jis tankiai buna teismuose kaip perkalbetojas.

A. Dyčius dirba naktimis, nuo 6 val. vakare iki 2 val. iš ryto, West Lynne, kur gyvena įvairios tautos. Poli-cmano tarnyston jis įstojo 4 metai atgal. Dyčius yra žinomas kaip gabus ir ap-sukrus poliemanas. Jo pasidarbavimu West Lynnas tapo apvalytas nuo visokių blogdarų.

A. Dyčius myli skaityti lietuviškus laikraščius, o ypač "Kelivį", nes jame randa daug naujienų, kurios parašytos suprantamai ir aiškiai.

Reporteris.

SO. FORK, PA.

Mazmožiai.

Kadangi nėra svarbių įvykių, tai parašysiu apie mazmožius, nes iš mazmo-žių susidaro ir svarbus da-lykai.

Kai kurie žmonės pyksta, kam aš rašinėju į laikraš-čius teisingas žinias. Vienas "draugutis" man į akis pasakė, kad aš šmeižias ne-tik gyvus, bet ir numirusius. Mat, buvau teisingai parašęs apie Radzevičiaus smertį, tai jis tą vadina "šmeižimu numirusių". Tei-sybė yra lygi visiems — gy-viems ir numirusiems, ir aš, kaippu žinūčių rašinėtojas, visuomet teisybės prisilai-kau.

Štai tas pats vyras, kuris primetė man šmeižimą, pri-sitaikęs apgavo vieną mergi-ną. Mergina patraukė jį teis-man ir suareštavo. Vienas geras žmogus užstatė už tą niekšą 800 dol. kaucio-nus. Pasiluosavęs iš kalėjimo tasai nedorelis pabėgo, nuskriausdamas ir tą žmo-gų, kuris už jį kauciją užde-jo. Taigi šitokie padaužos ir pyksta, jeigu apie juos buna į laikraštį parašyta.

Tulos mūsų moterėlės ir-gi jokios gėdos neturi, o el-giasi kaip laukinės. Po žmo-nių akių jos tokius dalykus atlieka, ir kuriuos civilizuo-tam žmogui gėda ir žiūrėti.

Kai kurie mūsų vyrai el-giasi kaip maži vaikai. Vienas žmogus pasigavo kai-myno gaidį ir suleido su sa-vo gaidžiū muštis. Supran-tama, jis savo gaidžiū pa-gelbejo ir kaimyno gaidys tapo sumuštas. Paskui vaikščiodamas giriasi, kad jo gaidys yra dratesnis už kaimyno gaidį.

Patartina mūsų moterė-lėms, kad jos nepavelytų visokiems senberniams apie savo storas blaudzas grai-bytis, nes to graibymosi pa-sekmės gali būti labai liud-nos.

S. F. Bitis.

CHICAGO, ILL.

Atfaisymas klaidos.

"Kelivio" Nr. 1, mano prisiųstoj korespondencijoj iš Chicago "Idomios Mokslu Draugų paskaitos" temos užvardyme įsiskverbė zace-riska klaida. Pasakyta: "Mokslu stoka į žmonių gyvenimą". Turėjo būti: "Mokslu įtaka į žmonių gyvenimą".

M. Šileikis.

Redakcijos Atsakymai.

Šermenyse Buvusiam. — Apie skandalą Gudienės lai-dotuvėse netalpinsime. Mums rodosi, kad tenai kal-tė buvo ne vien komunistų, bet ir davatkų.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Gut mornink, Maikie!
—Labo ryto, tėve.

—Sei, vaikel, mudu persikyrėva neužbaigė savo kalbos pereitą kartą. Aš turėjau skubint namo, kad mumsainas ant pečiaus nepriegtų, ir taip kai kurie klausimai liko neišrišti. Tu man sakei, kad jeigu Kristus ateitų ant žemės, tai jis sušauktų visus cecilistus ir pakeltų rivaliuciją, išvaikytų visus kunigus iš bažnyčių. O aš tau pasakysiu, vaikel, kad jeigu Kristus dabar nužengtų ant žemės, tai jis iškasavotų visą jūsų pakalėriją.

—Ka tu, tėve, sakai, tai nieko nereikia, nes tu nežinai, ką tu sakai.

—Kaip tai, Maikie, kaip tai aš nežinau, ką aš sakau! Ar tu mane už durną laikai? Ką?

—Tik per daug nesikarsčiuok, tėve. Jei nori daug žinoti, tai nusiramink ir klausyk, ką aš tau papasakosiu. Aš tau pasakysiu, tėve, kad tu labai klysti, manydamas, kad Kristus naikintų socialistus. Jis to niekados nedarytų, nes jis pats buvo socialistas.

—Maikie, neblevyzgot!

—Klausyk ramiai, tėve! Ar tu žinai, ko reikalauja socialistai? Lygaus turty padalinimo ir karių panaikinimo. O ar Kristus ne tą patį skelbė? Taip, tėve, jis irgi sakė: "Kas turi dvejus marškinius, tegul vienas atiduoda tam, kuris neturi nei vieno." Arba paaimkim tokį pasakymą: "Atiduokit ponams, kas yra ponų, o žmonėms, kas yra žmonių".

—Jes, Maikie, bet cecilistai ponams nieko nenori duoti. Taigi tas ir, parodo, kad jie priešingi Kristaus mokslui.

—Palauk, tėve, nepertrauk man kalbos, o aš tau išaiškinsiu, ką reiškia Kristaus mokslas. Tik tėvyk, tėve, jo žodžius: "Atiduokit ponams, kas yra ponų". Na, o ar tu gali man pasakyti, tėve, kas yra ponų? Jie paprastai valdo didelius dvarus. Bet ar tu gali pasakyti, kad tie dvarai jiems priklauso? Iš kur gi jie juos gavo? Juk jie gi iš niekur su savim neatsinešė. Žemės jie nesutvėrė, taigi jie negali jos ir pasisavinti. Triobas pastatė darbininkai. Galvius auklėja ir laukus nudirba taip pat darbininkai. Ir jeigu gerai apsidarysi, tai pasirodys, kad po naį nieko, o nieko šiame pasaulyje nėra pagaminę. O mokslas nepatinka.

—kadangi jie nėra nieko pagaminę, tai jiems nėra kas ir duoti. Ir čia, tėve, socialistų mokslas kaip tik sutinka su Kristaus mokslu.

—Bet tu, Maikie, vistiek negali sakyti, kad Kristus buvo sicilistas. Aš šventų raštų esu skaitęs gana daug, bet niekur neužtikau, kad Kristus būtų kada prigulėjęs prie jūsų partijos.

—Tas tiesa, tėve: prie socialistų jis niekados neprigulėjo, nes kada jis gyveno, tai socialistų da ir nebuvo. Bet jis taip pat nebuvo nei katalikas, nei protestonas.

—Maikie, tu čia nori mane apgauti. Tu sakai, kad Kristus negalėjo prie jūsų prigulėti valok to, kad jūsų susandės tada nebuvo; tas reiškia, kad jeigu cecilistai savo susaidę būtų turėję, tai Kristus prie jų būtų prisirašęs. Bet kodėl tu nepasakai, kad katalikų ir krikščionių bimakratų partijos tada irgi nebuvo? Taigi aš galiu tau pasakyti, kad jeigu mūsų Sėslvyvos Smereties parapija tada būtų gyvavus, tai Kristus prie jos būtų prisirašęs. Ką tu ant to pasakysi?

—Aš ir vėl pasakysiu, kad tu, tėve, nežinai, ką tu šneki. Kaip gi Kristus galėtų prie jūsų parapijos rašytis, kuomet visi jūsų parapijonis yra munsaineriai ir gerdami degtinę valgo lašinius? Juk tu žinai, tėve, kad Kristaus tauta kiauilienos nevalgo.

—Tai tu nori pasakyti, vaikel, kad Kristus žydas?

—Tai da ne viskas, tėve. Jisai skelbė visai kitoki mokslą, negu jūsų kunigai mokina. Jis liepė mylėt artima savo, o kunigai per kiekvieną pamokslą keikiasi ir skelbia neapykantą. Jis liepė turty nekrauti, o jūsų kunigas turi tukstancius susikroves ir jam vis da negautas mokslas. Tik tėvyk, tėve, jo žodžius: "Atiduokit ponams, kas yra ponų". Na, o ar tu gali man pasakyti, tėve, kas yra ponų? Jie paprastai valdo didelius dvarus. Bet ar tu gali pasakyti, kad tie dvarai jiems priklauso? Iš kur gi jie juos gavo? Juk jie gi iš niekur su savim neatsinešė. Žemės jie nesutvėrė, taigi jie negali jos ir pasisavinti. Triobas pastatė darbininkai. Galvius auklėja ir laukus nudirba taip pat darbininkai. Ir jeigu gerai apsidarysi, tai pasirodys, kad po naį nieko, o nieko šiame pasaulyje nėra pagaminę. O mokslas nepatinka.

—Maikie, man tavo pasaulyje nėra pagaminę. O mokslas nepatinka.

Kopernikui paminėti.

Šiais metais sueina 450 m. kaip gimė kunigas Kopernikas, kuris nustatė tai, kas dabar skaitoma paprasčiausiu daiktu, butent, kad apie saulę sukasi žemė ir kiti dangaus kūnai. Be abejo yra ir dabar žmonių, kurie tam netiki, bet ši nuomonė tiekų įrodymų yra paremta, kad norintis su ja susipažinti visados gali įsitikinti jos teisingumu. Vistik šis dalykas dabar nebesukelia ginčų, bet buvo laikai, kada pav. katalikų bažnyčia ir dvasiškija vedė prieš tokį mokymą kovą su didžiausiu įnirtimu.

Taip vadinamajame viduramžyje (iki 16 šimtmečio pradžios) katalikų bažnyčia viską laikė savo rankose. Pasaulinis mokslas, tai, anot jos, esąs bažnyčios mokslo tarnas. Kadangi bažnyčios moksle yra vietų, kurios yra aiškiai pasenusios ar atitinka tik senovės žydų buvini, tai kiekvienai mintis, kuri buvo priešinga dvasininkų reikalams, būdavo užčiaupama šio ir kito pasaulio galėmis.

Ir bažnyčia kaip ir senovės babiloniečiai tikėjo, kad žemė yra visko viduryje—centras, gi apie ją eina buriais žvaigždės, saulė.

Tas pat buvo manoma ir senovės graikų, indų ir kitų tautų. "Indai, pavyzdžiui, žemę vaizdavo šiaip: pati plokšti žemė (ji ištikruju apvali) guli ant didelio dramblio nugaros, o dramblys stovi ant didelio vėžio, o šį, jie manė, laiko dievai ir įvairios kitos dvasios, kad danguje ir žemėje visus neišaiškinamus pirmykščio žmogaus protui daiktus atlieka įvairios dvasios—į ta tikėję visos senovės tautos, iš jų tokias nuomones pasiėmė ir bažnyčia. Toliau taip sanprotavo: žmogus panašus į Dievą valdo visą žemę sutvertą tik jo reikalams; žmonės valdo Dievas per savo vietininkus popiežių ir kunigus. Šiems visiems sklandžiai sugalvoti priklausomybės laiptams Kopernikas suteikė nemažą smugį.

Pasirodė, kad žemė visis ne pasaulio viduryje ir ne didžiulė jo dalis, bet menkiausia dulkėlė. Kodėl žemė sukasi apie saulę, Kopernikas prie tolaikinio

mokslo stovio dar negalėjo išaiškinti. Šį dalyką išaiškino Niutonas ir Kepleris.

Kad žmogus nėra koks tai vienu metu atsiradęs žemėje sutvėrimas (iš molio sulipdytas), bet yra kilęs kaip ir kiti gyviai, tą dėsni nustatė Darvinas. Prieš šią nuomonę katalikų bažnyčia ir kitos tikybinės organizacijos kovojo ir šiandien. Bet ši kova palaikoma vien tik žmonių tamsumu ir jų tikybinių jausmų kurtymu. Visuomenės ir atskiros asmenų gyvavimo ir veikimo dėsnius nustatė Marksas. Iki tol buvo manoma, kad visuomenė tvarkosi kokia tai "teisybė" ar Dievo valia. Šiam aiškinimui Marksas padarė galą. Kaip matome, žymesni protai visur įstebė dėsningumą ir priežastingumą, kuriais vaduojantis žmogus virsta gamtoje tvėreju. Be šios dėsningumo pasaulėžiūros yra kita pasaulėžiūra, kuri aiškina, kad pasaulyje apart proto ir jausmų nuovokių daiktų veikia tam tikros jėgos (neapčiuopiami mūsų jausmams įvykiai, stebuklai, apsišėkimai ir t.t.) Pirmoji srovė vadinasi materializmu, antroji vitalizmu. Taip šios srovės eina nuo senovės kova. Samoningas socialistinis jausmas pamatan savo veikimo deda pasaulio dėsningumą (materializma) ir nepripažįsta tokių dalykų, kurių buk negalima niekad ištirti. Be abejo, daug kas pasaulyje yra neaišku, bet tik iki tam tikro laiko; protas ir jausmas turi rai valdyti pasaulį. Vitalizmas yra tankiausia palaikoma įvairių bažnytinių įstaičių ir šiaip neaiškių pažiūrų žmonių, kurie remiasi įvairiomis dangaus ir žemės neišaiškinamomis galėmis, taip vadinamomis autoritetais. Atsidavimas šiems autoritetams žmonių istorijoje tankiausia reiškia dvasios merdėjimą, sustingimą, o net ir žuvinimą. Dabartinio laiko tai yra labai išsivystę taip vadinamoje smulkioje buržuazijoje, kuri apart savo smulkių kasdieninių reikalų daugiau nieko nemato.

Iš šios trumpos apžvalgos matome, kad Kopernikas atliko žymų darbą, nustatant gamtoje dėsningumą. Ir todėl jis bus minimas tol, kol žmogaus mintis kovos už vieną ar kitą pasaulėžiūros kryptį.

(“Z-ba.”)

I DARBA!

Vos tikta prašvinta rytas,
Iš sulūžusių landynių
Eina žmonės viens už kito
Purvini ir nusiminę.
Eina, žengia, purvus tasok...
Jau ir darbą reik skubėti.
Nors dar rankos nesupėjo
Per naktelę atsilsėti.
Taip kas dieną, kas amželi
Velka jungą sunkų, kieta,
Kol po juodąja žemele
Randa poilsui sau vietą...

I darbą, broliai, stokim greitai,
Jau aušta laukiama diena,
Jau laikas pančius sudaužyti,
Vergais mums buti jau gana!
Gana jau žudė ir kankino
Ir čiulpė kraują iš širdies,
Gana jau dvasią mūsų slopino
Ir rengė mums nuodus mirties...
Sukruskim, jau gana miegojom,
Pasaulis laukia mūsų darbų,
Parodykime mus priešams
Galybę mūsų alkanų!
Jei pajiegu lig šiol užteko
Nešioti jungą slibinų—
Užteks jų skinti laisvei taką
Ir dirbt dėl vargstančių žmonių!

Šilo Sapnas.

EKONOMINIAI BRUOŽAI.

Parašė A. Bach. Versta iš rusų kalbos.

(Tąsa)

Šiandien man batai be galo reikalingi, rytoj—gelumbė. Šiandien aš sotus—dykai duonos neimsiu, o rytoj man ir duonos reiklia, ir batai reikalingi, ir be kailinių aš negaliu buti. Oras ir vanduo visiems būtina reikalingi, tačiau nei už orą nei už vandenį nieks pinigų nemoka, nes ir orą ir vandenį gamta dykai teikia. Bet už tą patį vandenį tenka mokėti, jeigu jam išgauti reikalingas darbas. Pavyzdžiui, miestuose už vandenį reikia mokėti pinigų vandens vėžėjui arba miesto valdybai, kuri kanalizacijos keliu su pagalba vandentvarkio aprūpina miestą vandeniu. Reikia, tenka vertinti prekes tuo darbu, kuris reikia padėti gaminant arba įgyjant jasias.

Gera. Bet įsivaizduokim sau tokį dalyką. Mūsų kurpius mėgstą išsigirti. Jisai dažnai baltakės ragaudamas, neturi laiko net gerai išsipagirioti ir siuva batus ne 2, bet 4 dienas. Ir delto jis šit išsigirdė reikalaujant už batus ne 20, bet 40 mtr. audeklo. "Aš, girdi, keturias dienas batus siuvau". Tuomet, aišku, kiekvienas atkirs gudruoliui: "O tau reikėjo dar daugiau įsikauti, ir 10 dienų ant pečiaus gulėti, gal ir atsirastų toks kvailys, kurs duotų tau 100 metrų audeklo, gi aš pasijieškosiu kurpius, kuris per dvi dieni batus pasiuva". Ir mėgstančiam degtinę kurpiui noroms nenoroms tektų atiduoti savo batus už 20 m. audeklo, jei jis nenorėtų jų nuo rinkos atgal namo gabenti. Reikia, kurpius neteisingai reikalavo 40 m., nors jis besipagirioldamas ir iš tikrųjų knaibėsi keturias dienas.

Taigi mūsų kurpius privalo vertinti savo batus ne sulig tuo laiku, kurį jis sugalšo, bet sulig tuo, kuris **butinai reikalingas** batams pasiuti. Jei visi kurpiai įstengia pasiuti dvejatą batų per dvi dienas, tai ir jo batai bus vertinami dviejų dienų darbu, nors jis del kokios nors priežasties ir ilgiau dirbo.

Žodžiu, mūsų amatininkai bėmainikaudami vertina savo prekes darbo laiku, kitais žodžiais—kiekvienos prekės vertė pareina nuo kiekybės darbo, butinai reikalingo tosios prekės įgijimui arba pagaminimui. Šita taisyklė reikia atminti, kadangi josios nežinant, sunku suprasti visą dabartinę tvarką, kuri taip žiauriai spaudžia varguomenę.

III.

PINIGAI.

Pinigų atsiradimas.

Mainant batus ir audeklus, kaip jau matėm aukščiau, žiurima į tai, kad abiejose prekėse būtų tiek pat darbo įdėta. Visos prekės, išneštos rinkon mainomos tuo būdu, kad visose viena į kitą mainomose prekėse turi būti vienoda darbo kiekybė. Taip, pavyzdžiui, jei 4 pudams kviečių pagaminti reikalinga dviejų dienų darbo, dvejatui batų taip pat—2 dienų, 20 metrų audeklo—2 dienų, tai visos šitos prekės galima drąsiai vieną kita mainyti—už dvejatą batų galima gauti 4 pudus kviečių, 5 m. gelumbės, 20 m. audeklo, arba veidrodi. O norint išleisti veidrodį, galima jį išmainyti į 4 pudus kviečių, į dvejatą batų, arba į 20 mtr. audeklo.

Dabar įsivaizduokim tokį atsitikimą. Mūsų kurpiui reikia audeklo. Taigi jis pasiuvęs dvejatą batų eina į audeją. Lyg tyčia audejas vakar išmainė batus iš kito kurpius. Ir dabar jis nieku gyvu nesutinka antrą dvejatą batų imti. "Kur man, sako jisai, dvejai batai, vienerių man užtenka. Ot, man gelumbės reikia: boba sijoną išsigirdė pasisiudinti,—kad tu turėtum gelumbės, būtų gerai, reikalą tuojau atliktume". Bet kur bus pas kurpių gelumbė! Eina mūsų kurpius į kitą audeją, ten tokia pat istorija, eina į trečią, ir ten tas pat,—visi batus turi ir antrų nenori—kam, girdi, jie dykai valkios. Gailisi kurpius nešas duonkepys: duona—prekė slidi, valgyti reikia kasdien, duona lengviau išmainyti, ne kaip kuri nors kita prekė. Laimė—vienas duonkepys sutiko batus duona pamainyti. Mūsų kurpius nuėjo duona nešinas į audeją ir išsimainė audeklo. Bet ir **duonkepys nepatenkintas** savo likimu: tiesa, girdi, duona ilgai nesilaiko, greit išėina, bet vis tik kar-

tais ir duoną sunku išleisti. Pavyzdžiui, gyvulių augintojas turi karvę, kuri duonkepiui reikalinga. Nežiurint į tai mainas jiedviem labai sunku sudaryti: už karvę be galo daug duonos reikia imti, o kur pasenusią, įdėdusią duoną dėsi, pelyti pradės. Žinoma, nelengva šiuo atveju ir gyvulių augintojui, nors gyvuliai visiems reikalingi ir nesensta taip greit, kaip duona; bet jei jis reikalingas, pav., adatų, tai už karvę jam adatų tiek privers, kad jis visą savo amžių jų nesunaudos. Reikia, geriausia ir patogiausia turėti tokią prekę, kuri lengvai ir greitai galima išleisti. Tokia preke visi noriai visa ką mainys, ypač jei ta prekę negreitai genda ir lengvai dalijama į smulkesnes dalis. Tokia prekė veiks tas pat, kas dabartiniai mūsų pinigai. Ta prekė virsta maino įrankiu, padeda sklandžiau, patogiau mainui vystytis.

Įvairiais laikais įvairiose vietose žmonės pasirinkdavo tam tikslui įvairias prekes. Dažniausiai pasirinkdavo tuos daiktus, kurių buvo daugiausia tame krašte. Slavai, pavyzdžiui, ir iš dalies lietuviai senovėje kitų šalių pirklams mokėdavo už atvežtas prekes žvėrių kailiais, nes tuomet ir Lietuvoje ir dabartinės Rusijos užimtamė plote buvo dideli miškai, kuriuose veisėsi daugybė visokių žvėrių. Kitose vietose mokėdavo gyvuliais; sakydavo, tas ir tas kainuoja tiek ir tiek avinų, jaučių, arklių ir t.t. Dar ir dabar yra Afrikoj ir kitur laukinių žmonių, kurie už viską mielai ima tam tikrų jūros gyvūnų kiaušelius. Tais kiaušeliais jie puošiasi ir juos labai mėgsta. Jie renkasi tuos kiaušelius jurų pakraščiuose, varsto juos ant siulo ir juos vartoja maino reikalui.

Tečiau visos minėtosios prekės nepatogios nurodytiems tikslams. Vertė juų—jeigu jasias vertinti darbu—nevienoda, kasmetai keičiasi, tai kyla, tai vėl žemyn krinta. Reikia, niekuomet tikrai nežinoti, kiek už jasias gausi kitokių prekių. Nepatogu dar ir del to, kad jos labai greitai genda ir užima daug vietos. Del to žmonės pamažu pradėjo mokėti tokia preke, kurios vertė ne taip jau dažnai keičiasi ir kuri veiks visai negenda ir laikyti patogi. Ta prekė—tai auksas ir sidabras. Maino reikalams tinka auksas ir sidabras dar ir del to, kad jie galima skirstyti į mažas dalytes, į įvairius gabalėlius, ir jų vertė nuo to nemažėja. Kiekviena ir mažiausia dalelė turi savo kainą. Reikia, auksu ir sidabru galima mainyti stambius ir mažus, brangius ir pigius daiktus. Dar vienas gerumas: mažus auksa arba sidabro gabaliukus, reikalui esant galima sulieti į vieną didelį gabalą, gi kitokios prekės, jeigu jasias susmulkinti, pagenda ir iš mažų dalelių jau nieku būdu nepadarysi didelę. Pavyzdžiui, gyvulių kailiai supiaustyti niekais pavirsta. Antra vertus, ne visi, kad ir tos pačios gyvulių rūšies, kailiai vienodi. Pav., lapių kailiai. Juk buna didesnė ir mažesnė lapė, vilnota ir visai nuslinkusia vilna. Tuo tarpu auksas bei sidabras, jeigu jis tik tyras, visada vienodas.

Taigi del patogumo žmonės ir pradėjo kapoti auksą bei sidabrą į vienodo svarumo gabalėlius. Iš pradžių buvo paprasti gabalėliai įvairaus didumo bei svarumo. Ilgainiui juos pradėjo daryti vienodus, tam tikro pavidalo, o kad jų kiekvienas negalėtų dirbtis, ėmė juos dirbti valdžia atspausdama, "atmušdama"—del to dar kai kurie lietuviai vadina "muštinis", rusų "rublis" iš "rubit"—tam tikrus valstybinius ženklus—carų galvas, vienagalvius ir dvigalvius erelius ir t.t. ir t.t.

P pinigai—prekių vertės saikas.

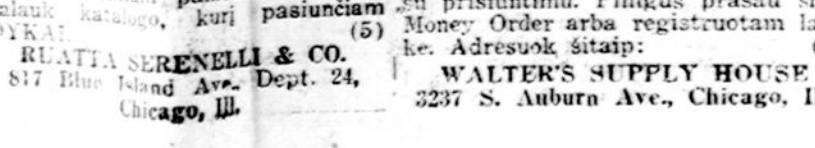
Atsiradus pinigams buvo lengviau spresti prekių vertę, taip pat buvo lengviau lyginti įvairių prekių vertes. Visas prekes pradėjo pinigais vertinti. Kaip galima būtų sulyginti dviejų akmenų sunkumą, svarumą, t.y. sužinoti, kelis kartus vienas už kitą sunkesnis? Turint svarstyklės, tatau atlikti labai lengva. Pasvėrei vieną, pasvėrei antrą, pažiūrėjai, kiek katras sveria,—ir aišku, kaip ant delno. Pinigais matuojama prekių vertė, kaip svarstyklėmis saikuojamas daiktų svarumas.

(Toliau bus.)

Aš jieskosiu sau plonos
Kai kvietkelio merginos,
Oi, lia, tra-lia-lia,
Kai kvietkelio merginos.
Bet nevesiu didelės,
Nes širdis jos nemylės
Oi, lia, tra-lia-lia,
Nes širdis jos nemylės.

Box 33, Dept. 40, Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA: Kaunas, Duonelaičio gtv. Nr. 18, Lithuania.

NOVO COMPANY
Box 33, Dept. 40, Brooklyn, N. Y.

REDACCIJA IR ADMINISTRACIJA: Kaunas, Duonelaičio gtv. Nr. 38. Lietuva.

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Ave. Dept. 24,
Chicago, Ill.

prisiuntimu. Pinigus prašau siuti
ney Order arba registruotam lai-
Adresuok šitaip: (6)
WALTER'S SUPPLY HOUSE
37 S. Auburn Ave., Chicago, Ill.

Liepoju ir Memeli \$107.00
laivu ir ziniu kreipkitės prie
savo agentų.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikraščių.)

Kunigas susibylinėjo su savo gospadine.

ALOVĖ, Alytaus apsk. — Musų klebonas susibylinėjo su savo buvusią gospadinę. Byla buvo nagrinėjama Alytų Kauno Apygardos Teisme. Byla, matyti, paili, nes teismas nagrinėjo ją prie uždarytų durų.

Kaip toli galima nukeliauti su lietuvių ir lenkų kalba.

Kaip toli galima nukeliauti su lietuvių ir lenkų kalba, parodė neseniai viename Kauno restorane įvykęs sekant incidentas.

Prie buteliuko už staliuko sėdėjo keli "spalvuoti" studentai ir svaigalo pagauti dainavo: "Zapievala" — muškim žydus, muškim žydus; — choras — muškim!

Pridėję dar po stiklinuką ir buteliuką pridėjo ir naują mušimo objektą: "Zapievala" jau dainavo — muškim lenkus, muškim lenkus, — choras — muškim!!

Pasitaikė čia ir kolegų lenkų, kurių vienas atsiliepė, kad girdi netoli su lietuvių kalba nukeliausi. Choristai atkirto, kad su lietuvių kalba jie gali pas kolegas nukeliauti ir pradėjo iš tikrųjų keliauti ir dalintis ausimis. Pribuvusi milicija kaip vienus, taip ir kitus nukeliaudino į kalėjimą. Tai matot, kur kraštutiniai patriotai gali nukeliauti su savo kalba.

Noras pasipelninti.

KUPRELISKIAI, B.-Pasvalio apsk. Man panorėjęs išsiimti savo tėvo mirimo metriką iš Kupreliskių parapijos, užsimokejau vargonininkui už jo išrašymą ir žyminį mokesnį, bet klebonas Deivikis pareikalavo dar už metriką "patvirtinimą" 20 litų. Neturėdamas tiek pinigų ėjau ju susijiešioti. Bet geresni už kleboną katalikai man paaiškino, kad jokio "patvirtinimo" mokesnio mokėti nereikia. Apie tai aš sugrįžęs klebonui ir pasakiau. Išgirdęs tokią kalbą įniršęs klebonas puolė ant manęs ir man beliko tik greičiau sprukti iš klebonijos, bet sprukdamas prasi-tariau klebonui apie teismą. Išsprukęs ir einu sau nieko nepesės. Tik girdžiu klebonas atsiveja. Aš dar labiau norečiau pagreitinti savo žingsnius, o klebonas reikia — tavo metrikas. Atsigrįžęs pamaciau, kad klebonas metriką numetė, o pats atgal. Imdamas nuo žemės metriką aš galvoju, ar tai klebonas padarė iš artimo meilės, ar iš baimės prieš teismą stoti. Bet aišku, kad metriką "patvirtinimas" nebuvo reikalingas.

Albinas Užtūpęs.

Nauji tiltai.

Lapkričio 18 d. buvo iškilmingas priėmimas pirmojo taip didelio savoms įteigoms pastatyto geležies betono tilto per Sventąją upę, 13 kilometrų nuo Ukmergės. Šis tiltas Plentų Valdybos užsakymu statė Lietuvos Statybos B.-vė. Darbus vedė inž. Pr. Morkunas. Tiltas turi 95 metrų ilgio, 12 metrų aukščio, 7 metrų pločio ir galima naudoti sunkiems transportams ir traukiniui.

Lietuvos bulvės.

Pastaruoju metu pastebimas didelis bulvių išvežimas iš Lietuvos Latvijoje. Čia jos naudojamos tiek maisto, tiek pramonės reikalingoms.

Paskalos.

Pastaruoju metu Lietuvoje atsirasdo paskalos, buvusių lietuvių įsiskolavusių ir amatninkų norinčių važiuoti sugriauton Ja-

Kokia darbininko ateitis.

KAVALISKIŲ DVARAS (Rokiškio apsk.). Š. m. balandžio 23 d. dvaro savininkas Kamarauskas atsakė darbininkui Morauskui darbą ir pareikalavo apiešti dvarą. Priežastis atsakymo — nebegalėjimas dirbti darbą senatvės delei. Morauskas turi 61 metus amžiaus, dvarą tarnauja jau 11 metų, savo specialybe — stalius. Darbo inspektorius išaiškino, kad darb. Morauskui, kaippo amatninkui, dvarų darb. samdymo ir atstat. įstatymas netaikomas ir kad jis turis apiešti dvarą. Taip žmogelis dirbė, kol turėję stiprius raumenis, bet jeigu pajėgus išseko, tu nebereikalingas darbdaviui ir gali sau eiti keno nors patvory baigti savo senatvę. Stalkoks pasigalejimas tau, darbininke, katalikiškoji Lietuvo!

Pavogė 70,000 litų.

Gruodžio 3 d. Gelžkelių valdybos įždininkas su palydovu specialiaje vagonė vežė gelžkelio tarnautojams algas viso 70,000 litų. Traukiniui beinant, tarp Pilyviškių ir Kazlų-Rudos stočių, plėšikai iš vežusiujų pinigų atėmė. Tuo reikalu vedamas tardymas.

Naujas laikraštis.

Šiauliuose pradės eiti naujas laikraštis "Šiaulių Naujienos", kuris bus nepartinis. Leidėjas ir redaktorius P. J. Purvis.

Vedybos Lietuvoj.

Per pirmuosius pereinamųjų metų 9 mėnesius Lietuvoj apsidėdė 10,637 porų. Per tuos pačius 1922 m. mėnesius buvo 11,069 vedybos, tai yra 1923 metais 432 vedybomis mažiau, negu 1922.

Birbynių choro vedėjas nubaustas.

PANEVŽYS. Gruodžio 18 dieną Panevėžio miesto ir apskrities II-ros nuovados Taikos Teisėjas nagrinėjo 3 bylas del triukšmo kelimo ir trukdymo kalbėti valstiečių liaudininkų kalbėtojams Petraičiams, Radzevičiams ir Sugintui Krekenavoj, Raguvoj ir Miežiškių val. Bylas nagrinėjant paaiškėjo, kad ypatingai "pasiprocevojo" Krekenavos kamedorius kun. Gabrelaitis, kuris dirgavo birbynuojančių ir bliuonančių moterių chora. Teismas kun. Gabrelaitį pripažino kaltu ir paskyrė baudos 50 litų arba 2 savaites namų arešto. Dab nubausti 2 šauliai ir pil. Adomas Juška po 25 litų arba 7 paras arešto.

Naujas budas išnaudoti avelės.

GIZAI. Gizų prabastėlis K. išrado naują budą, kuriuo daugiau galima nukirpti savo avelės.

Lapkričio 27 d., atvažiuojamas jaunaviziams į šliubą, išėjęs ant kiemo pradėjo burnoti, kad neduosias šliubo, kol neužsimokės mokesčius statymui tvarto. Taigi, ar ne gana aišku, kad kunigai, negalėdami priversti kitu būdu, išnaudoja žmones per šliubą.

Patartina kitiems prabasteliams pasekti panašų paskelgimą, tik kad žmonės visai gali neimti šliubo ir sugadinti kunigų biznelį.

Paskalos.

Pastaruoju metu Lietuvoje atsirasdo paskalos, buvusių lietuvių įsiskolavusių ir amatninkų norinčių važiuoti sugriauton Ja-

ponijon. kur gales gerai uždirbti. Atsiranda iš tamsesnių, kurie tiki ir pradedą apie tai teirautis, tikrai norėdami Japonijon važiuoti. Kiekvieno doro piliečio būtų pareiga, išgirdus tokias nesąmones, perspėti, kad nepaviltų, kartais tamsesni žmogelis į kokių apgavikų rankas, kaip tai dažnai būna. Japonijai Lietuvos darbininkų ir amatninkų nereikalinga ir būtų jų nesąmonė iš čia gauti, kadangi po šonu turi pigiausių pasaulyje darbininkų klyną, o amatninkų yra daug geresnių, negu Lietuvoj, Anglijoj, Vokietijoj ir kitur, kur irgi bedarbė žiuri ir akis ir mėgėjų Japonijon važiuoti pakankamas skaičius atsirastų.

Daugiau giminių.

Per pirmuosius 1923 m. 9 mėnesius gimė Lietuvoje 40,060 kūdikų. Iš jų 20,907 berniukai ir 19,153 mergaitės. Per tuos pat mėnesius 1922 metais gimusiųjų skaičius siekė 38,104. Iš šio skaičiaus 19,912 berniukų ir 18,192 mergaitės.

Milicininkai kiša savo snapą į darbininkų reikalus.

KUPISKIS (Panevėžio apskričio). 1923 m. 9 d. gruodžio Kupiškėje įvyko Lietuvos Z. U. D. prof. Sąjungos Kupiškio skyriaus susirinkimas. Del blogo oro susirinko tik 16 narių; bet prijauciančių iš vietos daug buvo. Į susirinkimą buvo atvykęs vienas milicininkas, su kuriuo turėjo daug ginčų prof. sąjungos pirmininkas drg. Varnauskas ir sekretorius Zalneriunas. Ginčai buvo ištikę del to: vienas darbininkų pranešė, kad jų dvarė darbininkai nori atsiskirti nuo prof. sąjungos, nes girdi, jų dvarė buvę dabar kratos ir milicija radus prof. sąjungos bilietus ir dar kokią tai bolševikų laikų knygute ir gaudimus areštų. Dr. Varnauskas ir Zalneriunas, aiškino jam, kad areštus su buvimu prof. sąjungoje nieko bendra negali turėti. Tame laike milicininkas pasikėlė iš vietos ir pradėdą reikalauti pirmininko Varnausko, kad jis, girdi, turite prašalinti tokius narius iš sąjungos. Dr. Varnauskas teisinosi, kad joje yra tikrai darbininkai, kurie gina savo ekonominius reikalus. Milicininkas kartojė, savo, ir net gaudino likvidavimu kuopos ir areštais draugų Zalneriunų, bet galų gale milicininkas apriėjo.

Žmonių upas.

TRYSKIAI (Telšų apskrities). Čia apmėres visuomenės veikimas... Partinės organizacijos vis dar tebeseraga sunkiomis pagiriomis po Seimo rinkimų agitacijos balius. "Eiliniai" gi žmonelės, apvilti žadėtomis gerybės, šalinasi nuo politikos nesuprasdami, kas apilink juos darosi. Kiti nesupranta demokratines valdymo formas ir apgailestauja praėjusius "gerus laikus".

Ot, sako, prie nebašniko karaliaus tai buvo gerai, o dabar kas? Net ne silkių tokių gerų nebegausi ir nieko gero nebėra ir nebus.

Tai charakteringas protavimas, kurio prisilaiko nemažas skaičius mūsų žemaičių (man rodosi, ne vien žemaičių).

Darbininkai demoralizuoti, kad savystoviai ką veikti savo buvę pagerinimui. Jie vis tikisi "gerų" valdžios įstatymų. Kame gi išeitis? Svarbiausia išauklėti mūsų jaunimą, darbininkų klases ateitį, sąmoningais savo klases nariais — socialistais, kas gali būti atsiekta energingų socialistų darbų.

Pajuokė pati save. VENGLISKIO DVARAS (Mariampolės apsk.). Laikraštį jau buvo rašyta, kad musų kietasprandis dvarininkas neitiduoda gerumu darbininkams ordinarija, delei kurios darbininkai turi nuolatos bylinėtis. Iš to kyla ir daugiau pasekmių. Taip pereitais metais lapkričio mėn. pradžioje savininkas Nitsas, Nitsienė, padėdamas savo čėbatlaizėms tarnaitėms, kaip Magde Kubiliūtė ir kt., pašalino iš dvaro be jokio atlyginimo susipratusią to dvaro tarnaitę Zosę Kučinskaitę, kuri liudijo teisme su darbininkais ne taip, kaip norėtušį Nitsui. Kuomet nuskrįstusioj Kučinskaitę žygiavo iš dvaro, minėtoji Kubiliūtė barškino į puodą "išleistuvių maršą". Bet tuo metu Kubiliūtė pajukė ne savo drauge, tik savo tamsumą ir nesupratimą.

Garsus kaimas.

BEPRININKAI (Vilkaviskio apsk.). Prieš ketelį dienų šiame kaime kažin koks niekšas išplėšė ukinko J. bites. Lapkričio 16 d. nežinomi vagys, ilindę pro seklykės langą, apvogė ukinką Brundą. Lapkričio 19 d. keli vyrai norėjo įlysti į kito Brundos seklyčią. Kilius trūkšimui, buvo sugauti gerai įkaušę keli to paties kaimo vyrai. Lapkričio 20 d. pas ukinką Juodišį per linamūnį buvo iki kraujo apmuštas vienas senyvas žmogus. Tai tokiomis darbais pasižymi musų kaimas. Laikraščius tik retas teškaito.

Kauno žinios.

Gruodžio mėn. 16 d. Kauno gatvėse įvyko manifestacija delei uždarymo per okupacinę lenkų valdžią lietuvių gimnazijos Sventųjų. Gimnazija, veikusi jau kelis metus, uždaryta, mokiniai ir mokytojai išvaikyti. Tai be abejoj biau-rus ir smerktinas lenkų šovinistų darbas. Bet gindami mokslo ir kultūros įstatų laisvę, mes turėtume prisiminti, kad ir pas mus ne viskas tvarkoje: lietuvių valdžia persekioja lietuvių mokytojus tik už tai, kad jie yra kairiųjų pažiūrų žmonės.

Gruodžio 16 d. universitetui didžiojo auditorijoj dr. Bielskis laikė viešą paskaitą tema: senovės krikščionių komunizmas ir mokslinis socializmas. Idomi paskaita sutraukė pilną salę klausytojų. Prelegentas gildino marksizmo principus ir išėmanti iš jų socialdemokratų nusistatymą. Paskaita surengė Socialistų Studentų Draugija.

Jeigu Jūs Turit ROMATIZMĄ

ISKIRPKI SI APKELBIMA

75c. Dežutė dykai kiekvienam

neapleiskit.

STAI VILTIS

Nepaisant to, kas bandė pirmiau, rašyti šiame reikalaujant pilnos mirties 75c. dykai Delano del Romatizmo DYKAI išbandyti šias gydymo ir paskui spėdinti apie jas. Ponas Delano tiek pat, jog kiekvienas kenčiantis nuo romatizmo pasinaudoja šiomis ir prapilnoti skausmą — pirmą negu įsisia leti viena centą. Iškirkite šį apskelbimą ir prisigykite jį mums su samvadu ir pilnu adresu. Jeigu jūs net galit prisigyk mums tie, stamponė paregbiti apmokėti persiuntimu.

F. H. Delano, 720 Y. Griffin Square Bldg., Syracuse N. Y. As galit pasiut tik vieną dežutę ant kiekvieno direkto.

Baltic States Banko Nauja Valdyba.

Baltic States Banko serinin-kų metinis susirinkimas įvyko sausio 11 d. Banko name, kuriame išrinkta nauji direktoriai 1924 metams ir nutarta permaitinti Banko vardas. Trijų metų praktika Baltic States Banko gyvenime parodė, kad osant bankui New Yorke, kur apgyventa svetintautais, negalima remtis vienais lietuviais, nes tuomet nėra galimybės išauklėti bankas ir didelę ir pelningą įstaigą. Pasirodo, kad didesnė pusė dabartinių depozitorių yra banko apylinkėje gyvenanti biznierių ir šiaip gyventojai, kurie yra amerikoni ir kitų tautų žmonės. Tas parodo, kad ateityje reikalinga dėti pastangų, kad dar daugiau vietinių žmonių, pritrauktų prie musų banko, todėl renkanti siems 1924 metams direktorius juvo į tai atsižvelgta ir tuo lkslu išrinkta keli svetintautai direktoriai, kad tuo būdu ravyis pilniausio pasitikėjimo vietinių žmonių. Naujai išrinktieji direktoriai svetintautai yra vietiniai ietekmingi ir su dideliu kapitalu žmonės.

Mes pilnai tikimes, kad gerb. ėrininkai, kaip ir musų banko ėmėjai, rems ir toliau kaip iki šiol kad remė vieninteli lietuvių valstijai bankų rytuose. O su pasaulba naujų direktorių, kurie turi prityrinio bankininkas biznyje, tikimes musų bankas daugias iki kelių milijonų tolerių šiais metais ir tuomet gal galdėsim moketi serinin-cams dividendus.

Dabar dar žodelis delei permaitymo banko vardo. Dabarinis banko vardas nemazai kenčė biznieriui, nes dauguma mano, kad tai yra kokių svetimų valstijų bankui nenori dėti savo pinigų. Todėl ir nutarta dližiama balsų permaitinti banko varda. Kaip tik gausime leidimą iš Banking Departmento, tuomet varda permaitinsime, vienok dar neturime nutarimo koki varda duosime.

Prie progos noriu pažymėti vardus naujų direktorių ir valdybos, koki Baltic States Banko serinin-kų išrinkti siems meams. Direktoriai: Michael W. Bush — Vice-Pres., Bernard Dorf — Rel Estate, Richard Fitzpatrick — Stevedore, John S. Lopatto — President, Hon. Francis X. Mancuso — Justice General Sessions Court, Raymond Mulligan — U. S. Service, Chas. Passanante — Pres. Wilson Paper Stock Co. Inc., Anicet B. Strimaitis — Lithuanian Development Corp. Valdyba: John S. Lopatto — President, Michael W. Bush — Vice-President, Allan I. Cole — Vice-President and Cashier, Banko advokatas — John Fitzpatrick. Tai tiek teturiu tuo tarpu M. W. BUSH — Vice-Pres.

SUSISIEKIMAS SU KLAIPEDA.

Baltic American Linija atidavė nuolatini ir tiesiogini susisiekimą tarpe Londono ir Klaipėdos. Matomai, laivų kompanijos pripažįsta svarbą naujo Lietuvos porto.

Laivai, kurie kas savaitę plaukioja tarpe Londono ir Klaipėdos, vadinasi "Baltanic" ir "Baltriger".

PLACIAI PAGARSĖJUS LIMENTAS

Naudojamas nuo dešimties metų ir garsus.

Nuo skausmo ir reumatizmo. Nuo skausmo ir reumatizmo. Nuo skausmo ir reumatizmo.

F. A. D. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

PROTO MILŽINAI
KURIE ĮSIGYJA MOKSLĄ NAMIE
KNYGAS BESKAITYDAMI

Daugybė geriausių knygų — mokslo, istorijos, eiliu-dainų, apysakų-romanų-pasakų, dailės, juokų — yra sukrautos Margerio Knygynne.

Tik mes duodame tikrą bargeną, nes pardudame knygas už pusę kainos.

Tik musų knygynne yra beveik visos knygos puikiai apdarytos.

Naują knygų katalogą visiems prisiunčiame dykai

MARGERIO KNYGYNAS
2023 St. Paul Ave., CHICAGO, ILL.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neisika minte ir nusilpnėta kūna; pasibodis, imant vaistus del padidijama veikimo ir vaistus svaiginan-cius, bandyk Nuga-Tone ir peritikit, kaip greitai laiku laisvės visai nauja žmogai! Devynis iš dešimties visu žmogaus ligų, tokių kaip blyras apatitas, neguomulavimas vidurių, sąnari ir širdiniai, užkietėjimas skilvės, tulžiniai, anemija, kankinimai, reumatizmo, skausmai skausmas, neurasth, stoka energijos, nusilpimas nervų ir nevaisingumas mėnuoti, paima nuo stoka nervų laisvės, kisto vandeniuoto kraujo ir netektikinis cirkuliacijos kraujo.

Kolima dalelė kuno ir kolima jo veikime remiasi ant nervų pajėgų, kurios didžiausią vaidinimą geram stovėjimui, jausmams, inkstams ir širdies atstatymui. Nėra daugiau gauti ir supintimo, nėra smur-dančio kvapo ar apviko liežuvių. Nuga-Tone duos jums tebeilgą ir sveiką, glaudą grumulavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustiprina kraują ir pagerina cirkuliaciją jo, pridus raudono vėdinio ir žiluma akims! Nuga-Tone padara tvirtus, rastus vyrus ir sveikesnes ir pilnesnes moteres. Nuga-Tone netalini savyi jokių mirsdamų ar darymų neprote vaistu. Sudėti jie yra jausmams jaudinti. Yra apviki kultūra, pritaiki- kochi ir vartuoti galima be jokio neparaikumo. Bandyk juos. Rekomenduoti visiems suaugusiems.

MUSŲ ABSOLUTUSKA GYVANCILIA: Proki Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butelį. Kolima butelė talpina devynias dešimtis (90) piliulų, arba vieno mėnesio gydymo. Galdite pirkti ates butelėms, arba sešias mėnesius gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dešimimt (20) dienu ir jeigu ne buti užsamedintose pa-sekmiu, sugrąžink butelė už pilnus, o mes umai sugrąžinsime jums pinigų. Negalito prapildyti viena centą. Mes imame riziką.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMĄ ANT TŲ KUPONŲ.

National Laboratory, L. 21-1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiame: Išdu dionis \$..... ir medžiui prisiuti man..... donaut Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

Rheumatism

AS MELDŽIU ŠIO LAIKRAŠČIO SKAITYTOJU

kurie kenčia nuo Romatizmo. Strė-mų Skaudėjimo (Lumbago), Padag-ros (Gout), parasyti man laisvą, padėdam savo varda ir aiški adresą, o as prisisiusi dykai vieno dolerio vertės bonką išbandymui mano Rheumatizmo Gydulio. As noriu prasa-linti romatizma nuo kenciančių sa-vo lešomis. Jūs pamatysite, ka gaus padaryti Kuhn's Rheumatic Remedy. As esu tikras, kad bus geros paseki-mės ir jūs patis jai tai isistikinsite pirma, negu duosite man bent vieną cen-tą.

Nebandykite prasa-linti romatiz-mo per kojas ar sturą su pagelba plasteriu ar kitokiu dalyku. Nebandykit išvilioti jį su limimentais, elektra ar magnetizmu. Nebandykit išvili jį su užkalbėjimu. Bet jus privalot jį prasiut. Jis yra kraujuje ir jis turite vyti jį lau-kan.

Ir as tikru, ta darbi atliks Kuhn's Rheumatic Remedy. Romatizmas turi iesti, jeigu jis paliosposit nuo skausmo ir kentėjimo. Mano gydulius nenaklina skaudžių, migruojančių muskulu žveina, geršies sutindami ir senariu sustingima.

AS NORIU TAI PARODYT JUMS

Jei tik jūs man pavysit, As galit daug pridurti į viena savaite ir paprasytė mano kompanijos pasiusti jums dykai vieno dolerio vertės buteliuka gydulio. As nepaisu kokias kitas gydulius jūs vartojot. Jeigu jūs nevatort mano gydulio, jūs nežinot ka jos gali padaryti. Persikaitkit must pasiulymą žemiau ir reikalaukite jį tuojaus.

REGULERIS \$1.00 BUTELIS UŽ 25 CENTUS.

Mes norime, kad jūs išbandytumet Kuhn's Rheumatic Remedy, kad žinotumet jį ir tustancianči kitą, jog Romatizmas gali but prasa-lintas, ir mes nemorim uždurti ant išbandymo. Išbandykite tai vis-kas ko mes norime. Jeigu jūs atrastite, kad tas gelbsti jums, tuomet užsisakykite daugiau, kad dabaisus gydyma, o tas suteiks mums pelną. Jeigu bandymas nevelės, tai ant to ir užsisbaies. Mes nesimundame maža buteliuku, kuris neturi vertės, bet siunčiame pil nos mirtos butelį, kokie parąduoda apibūdose už dorelį. Šis butelis 25c. persiuntimo ir supakavimo sunkus ir mes turime užmūkti Ds-dei Samui už persiuntimu. Todėl jūs privalote prisigykti išlaidoms, o tuojaus aplaipskite vieno dolerio vertės butelį dykai. Priimant ne-reikės mokėti nicks.

PRISIUSK KUPONĄ

Kuhn Remedy Co., Dept. B. W.

As turiu Romatizmą ir uo-riu dolerio vertės butelį Kuhn'o Rheumatisgų gydulio kaip paselbta. Siuociu 25c. persiuntimo licsoms, supakavimo ir t.t. Dolerius butelis turi but prisigystas dykai.

KUHN REMEDY CO., 1853 Milwaukee Ave., CHICAGO.

VARDAS.....

MESTAS.....

VALSTIJA.....

Gatvė ar R. F. D.

Vietinės Žinios

Tamsunų grąšinimai.

So. Bostone yra susitvėrus Lietuvių Mokslo Draugija, grynai kultūrinė organizacija, kuri i partijų ginčus visai nesikiša, o dirba tik apšvietos darbu. Nors neseniai ji susitvėrė, bet surengė jau visą eilę puikių paskaitų, suorganizavo vaikams ir suaugusiems lietuvių kalbos ir rašybos kursus, o dabar organizuoja chorą. Savo susirinkimus ir paskaitas Mokslo Draugija laiko buvusiojo metodistų salėje, kuri dabar yra pavadinta "Lietuvių Zinyčia". Tą namą prižiūri jaunas lietuvis, Kubilius, kuriam metodistų organizacija moka užtai algą ir leidžia mokslą.

Na, pasakykite, kas gi tame blogo? Lietuvių draugija gauna dykai vietą apšvietos darbui. Jaunas lietuvis turi progos lankyti aukštesnę mokyklą. Rodos, kiekvienas lietuvis galėtų tuo pasidžiaugti.

O betgi sandariečiams šitas darbas nepatiko ir jie stengiasi visokiais būdais Mokslo Draugijai pakenkti. Aną nedėdienį jie turėjo So. Bostone surengę "jubilejaus prakalbas", kurių didesnę dalis buvo pašvęsta šmeižimui. Mokslo Draugijos. Daugiausia pliovojo ju "didvyris" Ivaškevičius. Kitas toks pat tamsunas pasakui salėje viešai pradėjo girtis, jog jie, sandariečiai, įskusią metodistų organizacijai Mokslo Draugiją kaip "bedievių organizaciją", tai tuomet ir Kubilius gausias iš tos salės "kiką", ir Mokslo Draugija negausianti daugiau vietos lietuvių kalbos mokyklai ir susirinkimams. Ypač šitas

tamsunas džiaugėsi, kad Kubilius tuomet negausias daugiau iš metodistų paramos ir negalėsias lankyti mokyklos.

Tai yra tamsunų grąšinimai! M. D-jos Narys.

Arestavo 29 kazirnikus.

Pereitą nedėdienį South Bostono policija užklupo ir areštavo vienuose namuose 29 kazirnikus. Nugabenus juos nuovadon, kiekvienas padavė neteislingą vardą ir netikrą adresą, todėl pane-dėly teisme buvo daug juoku, kada jie negalėjo atsiminti kokiais vardais jie policijos nuovadon užsirašė. Didžiuma jų bomelių buvo So. Bostono gyventojai, tai vienos teisėjas nubaudė juos tik po \$5.00. Gi tuos, kurie buvo atėję čionai iš Bostono bomijos ir padavė netikrus adresus, nubaudė po \$20.00.

Užpuolimas ant restorano.

So. Bostone, po Nr. 155 Broadway, pereitą savaitę buvo užpultas restoranas. Jaunas vaikėzas įnejo i vidų ir tuojaus siekė prie kasos. Kada savininkas norėjo jam pasipriešinti, jisai išstraukė revolverį ir šovė į lubas. Restorane keliatas žmonių tuo tarpu valgė pusryčius ir nuo luba jiems pribirė už apykaklių ir į torielę kas tinko. Išgriebs iš stalčiaus pinigų, plėšikas šovė da sykį i lubas ir išėjo laukan, kur jo laukė sebras su troku, kurio numeris buvo B-59593. Tyrinėjimas parodė, kad tas trokas nakties laiku buvo pavogtas iš Broadway garažo. Iš restorano banditas paėmė \$15.

Anglis atpigio 50c. ant tonu.

Bostono anglių kompanijos pereitą savaitę numušė po 50 centu ant tonu kietųjų anglių. Visos stambesnės anglių rūšys, kaip tai "egg",

"stove" ir "nut" dabar parduoda po \$15.50 tonui; gi pati smulkioji rūšis, taip vadinama "pea", — \$12.50 tonui.

Kaina likos numušta dėlto, kad iki šiol Bostone beveik nebuvo žiemos. Pora dienų pašalo, ir vėl buvo šilta. Bet anglių kompanijos turbūt apsigavo, nes kaip tik jos numušė kainą ant anglių, Bostone tuojaus pasidarė šalta, ir oro biuras sako, kad dabar šaltis jau laikysis.

Supykdo ant vyro, tai nukando mergaitei nosį.

Kokio laukinio būdo esama žmonų, tai parodo sekamas atsitikimas. Tula Catharine Sofia, susipykus su savo vyru ir negalėdama jam nieko padaryti, iš to piktumo pagriebė 12 metų amžiaus savo podukrą ir nukando jai nosį. Tėvas pranešė apie tai policijai, ir šita moteris kailėje žvėris buvo areštuota. Teismas pamerkė ją trims mėnesiams kalėjimo, bet vyras pasigalėjo jos, ir teisėjas paleido ją namo. Sako, pažiūrėk, gal pasitaisys.

Viešos diskusijos apie tautininkus.

Ateinančio nedėdienio vakarą, 27 sausio, Mokslo Draugija rengia viešas diskusijas temoje: "Kas yra tautininkai ir kam jie reikalingi?" Balsa galės gauti šiuo klausimu kiekvienas, kas tik norės. Tautininkams čia bus gera proga parodyti savo nuopelnus, o jų oponentai galės pasakyti, ką jie mano apie tautininkus. Manoma, kad diskusijos bus labai įdomios ir kad publikos bus labai daug. Įžangus 10 centų ypatai. Salė bus gražiai papuosta ir šil-tai prikuranta, kad svečiams būtų smagu sėdėti.

Be to visko bus dar dainų ir muzikos.

Visa tai atsibūs Lietuvių Zinyčioj, tuojaus šalia pašto, ant Broadway, netoli nuo F streeto, kur buna vi-si Mokslo Draugijos susirinkimai. Vakaras prasidės lygiai kaip 7:30. Salės durys atsidarys 7-ta valanda.

Susitvėrė vaikų choras.

Mokslo Draugijos mokykloj susitvėrė vaikų choras. Pereitos pėtynčios vakarą buvo jau pirmutinis balsų bandymas. I chorą susirašė apie 20 vaikų ir dabar kiekviena pėtynčios vakarą jie bus mokinami lietuviškų dainų. Chorą apsiėmė vesti drg. Bačiulis, kuris gerai šitam darbe nusimano. Kaip tik vaikai išmoks sudainuoti keliata dainų, Mokslo Draugija tuojaus parengs jiems koncertą. Tėvai galės pamatyti, koki gražų darbą dirba Mokslo Draugija.

Organizuojamas vyrų choras—ateikit visi.

Sios pėtynčios vakarą, 25 sausio, Mokslo Draugijos salėj (Lietuvių Zinyčioj) bus organizuojamas vyrų choras. Keliatas ukvatninkų jau yra savo vardus padavę. Taigi tie, kaip lygiai ir visi kiti, kurie tik nori prie choro prisidėti, teiksias šios pėtynčios vakarą susirinkti, nes bus atvažiuos choro organizatorius drg. Bačiulis ir darbas bus pradėtas. Salė bus atidaryta nuo 7:30.

Jei pasirodys, kad yra pakankamai moteriškų balsų, tai vėliau bus sudarytas mišras choras.

Somervillej pereitą nedėdienį plėšikai įsilaužė i kir-vių dirbtuvės ofisą ir išlaužė seifa, bet nieko jame nerado. Tą pačią naktį buvo išlaužtas seifas i kitoj vietoj; tenai pavogta \$130.

Bus koncertas ir teatras.

17 vasario, nedėdienio vakarą, Mokslo Draugija rengia Lietuvių Zinyčioj dailų koncertą ir teatrą. Dainininkai ir muzikantai yra kviečiami iš kitų miestų. Šalia muzikalės vakaro dailės, bus suvaidinta graži komedijėlė "Burtai". Taigi pasižymėkit šią datą ant savo kalendoriaus, kad neužmirštumet.

Lietuvių kalbos mokykla.

Neužmirškiet, kad sėdodami Mokslo Draugija turi lietuvių kalbos kursus suaugusiems, o pėtynčiomis vaikams. Kas vakaras paminėtomis dienomis yra dėstoma lietuvių kalbos gramatika ir rašyba. Mokytojauja drg. Neviackas.

Brightono reprezentantas Hays legislatoroje pataria pakelti Massachusetts gubernatoriui algą iki \$20,000 metams. Dabar gubernatoriui gauna \$10,000.

SPORTAS

Lewis laimėjo.

Pereitame ketverge Grand Opera House buvo ristinys už pasaulio čempionatą. Ritosi Ed. "Strangler" Lewis, pasaulio čempionas su Joe Alvarez, Panamos čempionu. Lewis išgelbėjo savo titulą ir diržą tik per plauką. Jis nutrenkė Panamos čempioną po 1 valandos ir 3 minutų sunkios kovos.

Šiame ketverge Lewis risis Bostone, toj-pat vietoj, su italų čempionu Taramaschi, Taipgi ristinysė dailvas Joe Alvarez ir Jack Albright.

EKSPERTAS LAIKRODŽIŲ TAISYTOJAS.

Taisau visokius laikrodžius Sieninis ir Kisenius priemaniausia kaima. Reikale kreipkitės šio adresu: 66 G ST., So. BOSTON, MASS. CHAS. VINGRAPHIS (25)

TĖMYKIT KRIAUCIAI!

Jei tu esi kostumerskas kriauciūs ir nori padidint ir pagerint savo biznį, tai nesigailėk keliatą minučių laiko, rašyk laišką tuojaus klausdamas visų informacijų, o iš to turėsi dikta naują, o informacijos bus suteiktos tuojaus kaip tik aplaiksime užklausima.

Biznio vedėjas F. W. Tinkis American Eagle Garment Company So. Boston, Mass. 339 W. Broadway, Company (9)

JEIGU NORI ĮVEST ELEKTRA savo namą, nelauk vasaros, bet duok įvest dabar, nes dabar gali padaryti daug pigiau. G. BAIKO 48 Trull St., Somerville, Mass.

ISSIRANDAVOJA RUMAL 4 rumalai su šiltu vandeniu ir šiluma; randa \$5 savaitę. Mažai seimynai. 393 5th St., So. Bostone (4)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA trijų seimynų namas su "furnace" šiluma. Kaina \$7,500; turi įnešt \$3,000. Jaudas didelis, galima jame statyti trijų automobilių garažą. R. S. 62 Burnett St. Jamaica Plain, Mass.

Severos Gyduoles užlanko, Seimynos sveikata.

Užkimimas

ir kosulys turi būti sustabdytumi, kad prašalinti svarbus susikrovimus ligų. Imti

Severa's Cough Balsam

dėl atliuosavimo skreplių. Išai-kykite po ranka ypatingai žemą. Kaina 25 ir 50c.

Klauskite pas aptiekorius.

Severos Kalendorius 1924

metams yra priduos visur aptie-kiams dovanai arba rašyk tiesiog pas mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

PARSIDUODA VAIKU LOVA kuri tinka nuo vieno iki 8 metų kūdi-kiui. Klauskite ant 2 lubų 374 W. 2nd St., So. Bostone. (5)

PARSIDUODA GROSERNE IR RUCERNE. Publiškaj vietoj, itaisai naujausias mados, visas biznis cash. Per trumpa laika parduos pigiau negu ji verta. Galų pikt ir toks, kuris nėra buvęs biznyje, parduotėjai duos visa natyrina. Prieštastis pardavimo paaiškinsim pirkėjui. (5)

Klauskite: 139 Dorchester St., So. Boston.

BARBERSAPE Pigiai (pusdykiai) parduoda bar-zdaskutyla, geraj vietoj, ant placios gatvės, apgyventa lietuvių, lenkų ir rusų; 3 kreslai, veidrodziai ir visi ki-ti rakandai. Kaina tik \$300.00 gal da ir pigiau. Kreipkitės pas: (4)

J. P. RAULINAITIS 26 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA GROSERNE Biznis čion gerai, apgyventa vieta lietuviams; prieštastis pardavimo—savininkas serga. Klauskit (4)

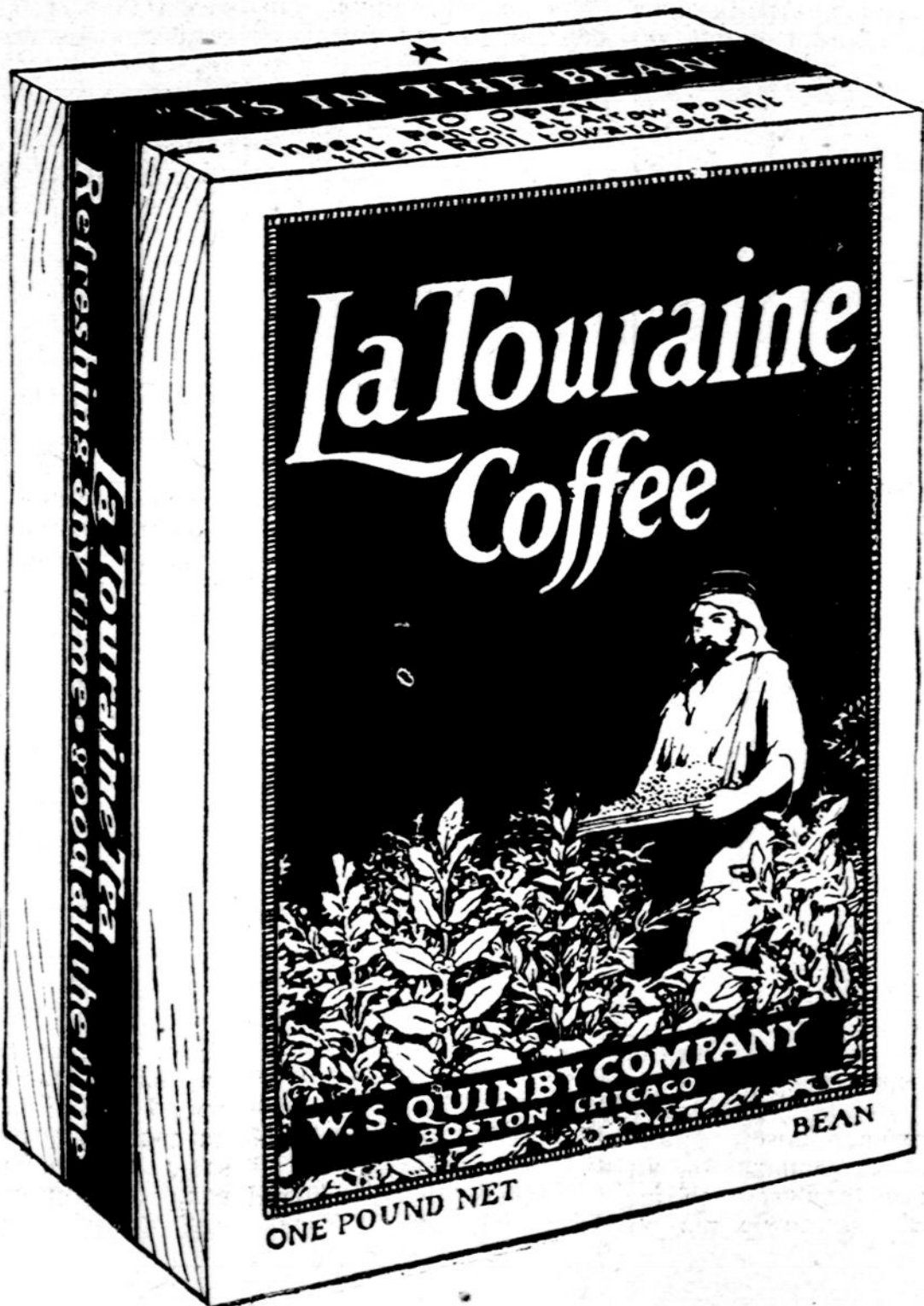
S. R. 255 Broadway, S. Boston, Mass.

Tel. South Boston 3529 Residence Aspinwall 0879 S. M. Puišute-Shalna LIETUVIŲ MOTERIS ADVOKATĖ 366 Broadway, So. Boston, Mass. Room 2.

DR. J. MARCUS LIETUVISKAS GYDYTOJAS Specialistas sekretų ir chro-niškų vyrų ir moterų ligų. 18 Parmenter St., Boston, Mass. (Prie Hanover St.) Tel. Richmond 668. (-) Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėdieniais iki 4 val po piet.

LIETUVIŲ ATYDAI!

GELEZINIAI DAIKTAI MALIAVOS LANGTIESES SPORTO REIKMENYS Gera rusis, žemos kainos THE HOYT CO. 443 Broadway, South Boston, Mass. (12)

Jums patartina pasirinkt geriausią

"It's the Bean" "Tai yra Pupa"

— parinktos, sumaišytos ir sugrūzdintos tik pagal garsiausios visam pasauly La Touraine formulos — sekretas kurios žinomas yra tik nekuriem žmonėm